

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Точка зору

Хибні
рецепти
для
складних
часів

► СТОР. 4

Економіка

Звідки
вітер дме

Альтернативна енергетика
страждає від бойових дій
на сході і непередуманих
рішень уряду

► СТОР. 12

Бюджетні ризики

По кому
шкільний
подзвін?

► СТОР. 13

№ 26 (6030)

П'ЯТНИЦЯ, 13 ЛЮТОГО 2015 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР: За два дні до кінця війни...

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ліквідовано УБОЗ,
транспортну
та ветеринарну міліції

Ранкове засідання
12 лютого

Верховна Рада 288 голосами ухвалила законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування органів внутрішніх справ, який передбачає ліквідацію Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю, а також транспортної та ветеринарної міліції.

► СТОР. 2

Володимир
Гройсман висловив
вдячність США
за дружню
допомогу

Голова Верховної Ради Володимир Гройсман і Координатор американської допомоги в Україні, Надзвичайний і Повноважний Посол Кліффорд Бонд обговорили в четвер співпрацю України і США у сфері надання гуманітарної і технічної допомоги нашій державі.

► СТОР. 3

МВФ виділяє
17,5 мільярда доларів
фінансової підтримки

Міжнародний валютний фонд і Україна уклали угоду про виділення 17,5 мільярда доларів у рамках нової чотирічної програми, заявила учора у Брюсселі директор-розпорядник МВФ Крістін Лагард. «Я рада повідомити, що місія МВФ, яка працює в Києві, досягла угоди з українським урядом за новою програмою щодо економічних реформ, які будуть спиратися на розширене кредитування обсягом 12,35 SDR (близько 17,5 млрд. доларів, 15,5 млрд. євро) від МВФ, а також за рахунок додаткових ресурсів з боку міжнародного співтовариства», — зазначила вона. Загальний пакет фінансової допомоги, яку буде надано Україні фондом у найближчі 4 роки, може становити близько 40 мільярдів доларів, інформує агентство «Блумберг».

► СТОР. 11

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

15 лютого на Донбасі має закінчитися війна. Припинення вогню супроводжуватиметься відведенням важких озброєнь, зокрема важкої артилерії калібром понад 100 мм. Артилерію буде відведено на відстань від «мінської лінії», що розмежовує незаконні збройні формування і ЗС України, на 25 км. Тобто загальна буферна зона становитиме 50 км. До кінця 2015 року українські прикордонники мають у повному обсязі відновити контроль на державному кордоні. Окрім того,

домовлено про звільнення всіх заручників протягом 19 днів, зокрема Надії Савченко, яка перебуває у російському СІЗО. Так коротко підсумував багатогодинні перемовини у Мінську Президент України Петро Порошенко. «Це було неспросто, й фактично нам виставляли всілякі неприйнятні умови, відходи, здачі. Ми не пішли на жодні ультиматуми й чітко проявили позицію, що припинення вогню має відбутися без попередніх умов», — повідомив Президент.

► СТОР. 11

ПОДІЇ

Вимагали вимкнути
сигнал російської пропаганди

Народного суду над зрадниками інформаційного простору України учора вимагали у столиці учасники акції протесту під стінами Держслужби спеціального зв'язку та захисту інформації. «Ворогів держави» порадили шукати серед керівництва Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення. За словами організаторів протесту, ще в липні уряд було повідомлено про «фінансування трансляції російських каналів на Донбасі за рахунок державних коштів Концерну РРТ». Тому основна вимога — звільнення та притягнення до відповідальності його нинішнього гендиректора.

► СТОР. 9

Влада підставляє флагоману плече

Нині за сприяння уряду та обласного керівництва ПАТ «Сумське НВО імені Фрунзе» нарешті почало отримувати замовлення від «Укроборонпрому». Сумські машинобудівники домовилися з харківським заводом імені Малишева про виготовлення комплектуючих до військової техніки. Тим часом замовник обіцяє подальше збільшення замовлень для «фрунзенців». Паралельно сумчани ведуть перемовини з ПАТ «Укртрансгаз» щодо участі об'єднання у модернізації газотранспортної системи України. Є у них також напрацювання стосовно співробітництва з ДП НАЕК «Енергоатом». А ще уряд обіцяє залучити сумське підприємство до програми з відновлення української економіки. Однак поки що залишається без відповіді головна вимога колективу — націоналізувати підприємство, інформує наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.

КОРОТКО

■ Працівникам міліції Херсонщини, котрі несли службу в зоні АТО, вручили 64 посвідчення учасників бойових дій. Ще двоє офіцерів — підполковники Володимир Ілічко та Олександр Воропаєв за особисті заслуги до посвідчень на колегії обласного управління МВС отримали ще й пам'ятні подарунки від Верховної Ради — наручні годинники, передає наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

■ Спеціалісти з науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при УМВС Хмельниччини відвідують державні установи, підприємства та навчальні заклади. Мета — показати, як діяти у разі виявлення підозрілого чи вибухонебезпечного предмета, інформує наш власкор Ірина КОЗАК.

Третина експорту української сільгосппродукції торік випала на ЄС — «Інтерфакс-Україна»

Ліквідовано УБОЗ, транспортну та ветеринарну міліції

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
12 лютого

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Представляючи даний законопроект, голова Комітету Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрій Кожем'якін повідомив, що до другого читання надійшло 11 поправок, деякі з яких враховано. Зокрема, враховано пропозицію народного депутата Олени Сотник («Самопоміч») щодо залишення за Верховною Радою можливості щорічно заслуховувати міністра внутрішніх справ про стан боротьби з організованою злочинністю, а профільному комітету — раз на 6 місяців заслуговувати міністра щодо законності та обґрунтованості використання в боротьбі з оргзлочинністю спеціальних технічних засобів. Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков зазначив, що під час підготовки до другого читання з профільним комітетом було узгоджено всі поправки, та запевнив, що незабаром буде внесено законопроект про реформу правоохоронних органів. Юрій Луценко (Блок Петра Порошенка), коментуючи перші кроки на шляху реформи правоохоронних органів, зазначив, що «поки що ми маємо у спадок міністерство міліції, а не міністерство внутрішніх справ», тому попереду велика робота з створення національної поліції, міграційної служби та інших органів. «А сьогодні пропонується позбавити зайвого статусу ті підрозділи, які залишаться в складі МВС. Я зараз насамперед звертаюся до тих оперів ГУБОЗу, які схвилювані ліквідацією свого підрозділу. Хочу сказати просту річ: ГУБОЗ був славним і героїчним, коли він був шостим управлінням карного розшуку. А коли його керівництво добилося для себе небачених пільг у вигляді свого спеціального першого заступника, своєї прослушки, своєї наружки, на жаль, опера перемогли бандитів, а генерали ГУБОЗу зайняли їхнє місце. Сьогодні розглядається правильний закон, який збереже опера-трудягу в блоку карного розшуку, але зніме з міністра дуалізм двох замів і двох міліцій всередині однієї міліції. І позиція Авакова — зберегти оперів, але прибрати зайві понти генералів — правильна», — наголосив Ю. Луценко.

Для репланування квартири дозвіл не потрібен

У цілому ухвалено й урядовий законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляцію). Пропоновані зміни передбачають спрощення процедури започаткування та ведення господарської діяльності, скорочення дозвільних і погоджувальних проце-

дур, зменшення впливу державних органів на діяльність суб'єктів господарювання, зокрема, шляхом скасування ліцензування деяких видів господарської діяльності, підвищення рівня захисту прав інвесторів. Наприклад, для громадян практична користь від ухвалення цього законопроекту полягає в тому, що

про адміністративні правопорушення (щодо врегулювання питання відповідальності за вчинення насильства в сім'ї).

Про ліцензування поки що домовилися

А от ще один важливий законопроект — про ліцензування певних видів господарської діяль-

Віктор Балоба, Едуард Матвійчук, Сергій Тарута.

він спрощує процедуру переобладнання та перепланування житлових приміщень, адже для виконання цих робіт вже не потрібно буде брати відповідні дозволи. Після розгляду усіх поправок народний депутат Оксана Продан (Блок Петра Порошенка) заявила: оскільки деякі важливі поправки не було враховано, то цей законопроект треба відправити на повторне друге читання. Проте міністр економічного розвитку і торгівлі Айварас Абромавичус переконував, що в нинішніх умовах цей законопроект таки варто ухвалити в цілому, щоб у майбутньому внести до нього відповідні зміни. Позицію міністра підтримав і Голова Верховної Ради Володимир Гройсман, тож 260 народних депутатів проголосували за ухвалення законопроекта про спрощення ведення бізнесу в цілому.

Народні депутати проголосували за ухвалення в цілому законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України (про відповідальність за ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи в разі проведення цільової мобілізації). Голова Комітету Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрій Кожем'якін зазначив, що ці зміни спрямовані на забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту шляхом формування належних правових і організаційних засад забезпечення системи цивільного захисту ресурсами у разі введення в державі чи окремих її регіонах режимів воєнного або надзвичайного стану та проведення мобілізації. Також в цілому ухвалено законопроект про внесення змін до Кодексу України

ності — в цілому ухвалити не вдалося, тож його було відправлено на повторне друге читання. Представляючи цей законопроект, голова Комітету Верховної Ради з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики Олександра Кужель зазначила: «Сьогодні в Україні діє 56 видів ліцензування, а ми з вами залишаємо тільки 26. Крім того, підприємці вперше отримають комплексний документ, у якому чітко прописані всі етапи та процедури ліцензування усіх видів господарської діяльності». Однак під час постановки розгляду з'ясувалося, що фракція «Народний фронт» виступає проти деяких схвалених комітетом поправок, тож О. Кужель запропонувала відправити законопроект на повторне друге читання.

Під час короткого обміну думками Павло Пинзеник («Народний фронт») зазначив, що фракція підтримає повернення проекту до комітету на повторне друге читання. А Віктор Пинзеник (Блок Петра Порошенка) заявивши, що це перший законопроект, який усуває чимало перешкод на шляху підприємства, закликав парламентаріїв «не вихлюпнути цю дитину».

Юлія Тимошенко («Батьківщина») висловила переконання, що певні законопроекти є тестом на те, хто проти корупції, а хто за, і законопроект про ліцензування — саме з таких. «Фракція прем'єра повинна підтримати цей законопроект та не розколювати коаліцію», — заявила вона. На повторне друге читання відправлено й законопроект про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (щодо військових злочинів).

Російських журналістів позбавили акредитації

На початку засідання Верховна Рада ухвалила постанову про тимчасове призупинення акредитації журналістів та технічних працівників деяких засобів масової інформації Російської Федерації

при органах державної влади України. «За» висловилися 239 народних депутатів. Оскільки такі російські телеканали, як «Первый канал. Всемирная сеть», «РТР-Планета», «Россия-24», «НТВ-Мир» фактично стали інформаційною зброєю Кремля, то Окружний суд Києва ще в березні 2014 року задовольнив позов Національної ради з питань телебачення та радіомовлення про тимчасове припинення їхнього мовлення на території України. Зараз цей перелік вже включає 15 російських телеканалів та ведеться робота про включення до нього інших рупорів Кремля. Враховуючи це, цілком логічним є рішення про тимчасове призупинення акредитації журналістів та технічних представників таких російських телеканалів.

Голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформаційної політики Вікторія Сюмар зазначила: «Фактично сьогодні російські журналісти проходять в органи влади, записують когось із українських політиків, а потім монтують сюжети, і все це використовують в інформаційній війні проти України». Вона також наголосила, що оскільки стаття 109 Європейської Конвенції з прав людини допускає часткове обмеження свободи для ЗМІ, якщо вони загрожують національній безпеці, то комітет рекомендував парламенту підтримати цей документ.

Під час обговорення народний депутат Микола Томенко (Блок Петра Порошенка) зауважив, що якби таке рішення було ухвалено ще рік тому, то ми б уникли сотень провокацій. Він також висловив думку, що заборона має стосуватися й акредитації при органах місцевої влади, бо інакше представники ворожих ЗМІ зможуть акредитуватися знову на Херсонщині та продовжуватимуть свої провокації.

Свободівець Андрій Ілленко висловив думку, що цю заборону треба поширити на всі російські телеканали, причому не тільки на період антитерористичної операції, а доти, доки хоча б метр української території перебуватиме під російською окупацією.

«Той, хто хоче воювати, має йти на фронт»

Так Голова Верховної Ради прокоментував бійку в парламенті між народними депутатами Єгором Соболевим («Самопоміч») та Вадимом Іщенко («Батьківщина») і запропонував позбавити їх права брати участь в п'яти засіданнях. Як бачимо, дискусії довкола законопроектів дійшли тієї межі, що народні депутати вирішили вияснити позиції за допомогою кулаків. Тож глава парламенту відразу ж оголосив 15-ти хвилинну перерву, а по її завер-

шенні заявив: «Щойно мене повідомили, що між двома депутатами сталася жорстока бійка. Це абсолютно неприпустимо в стінах українського парламенту. Може бути будь-яка дискусія, можуть бути різні точки зору, але протягувати один до одного руки — неприпустимо». У зв'язку з цим В. Гройсман запропонував розробити кодекс поведінки народних депутатів восьмого скликання, щоб кожен знав, що він може робити, а що ні. «Я наполягаю на тому, щоб зібрався Регламентний комітет і вніс пропозицію про позбавлення цих двох народних депутатів можливості брати участь у п'яти пленарних засіданнях. Це буде показово, це буде справедливо», — сказав Голова Верховної Ради, та додав, що той, хто хоче воювати, має йти на фронт.

Перший заступник голови Регламентного комітету Павло Пинзеник зазначив, що члени комітету під час короткого обговорення ситуації прямо в сесійній залі дійшли висновку, що з рішенням немає чого тягнути, та запропонував відразу ж проголосувати за позбавлення цих народних депутатів права відвідувати п'ять засідань Верховної Ради.

Голова фракції «Самопоміч» Олег Березюк, вибачившись за непарламентську поведінку колеги по фракції Є. Соболева, водночас зауважив, що в сесійній залі досі засідають ті, хто мав би сидіти в тюрмі, а, крім того, Регламентний комітет не помічає порушення парламентських процедур.

Натомість керівник фракції «Батьківщина» Сергій Соболев зазначив: «Ми, як фракція, приймаємо вибачення, але чи прийме ці вибачення колега, якого жорстоко били». Він також закликав розглянути матеріали відеозапису бійки на Регламентному комітеті та передати їх до правоохоронних органів.

Сергій КОВАЛЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ФОТОФАКТ

Акція біля Верховної Ради України «Якщо любиш, відпусти...». Представники «Реанімаційного пакета реформ» протестували проти політичного впливу на суддівський корпус.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Володимир Гройсман висловив вдячність США за дружню допомогу

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Володимир Гройсман висловив вдячність США за дружню допомогу України. «Ми високо цінуємо вашу допомогу і сподіваємося на подальшу підтримку, бо припинення вогню на сході України — це важливе питання», — сказав він.

До того ж керівник парламенту підкреслив, що «припинення агресії і поновлення миру не означає припинення зміцнення обороноздатності країни».

ДОСЛІВНО

Голова Верховної Ради Володимир ГРОЙСМАН:
«Армія повинна бути такою, щоб у будь-який час могла дати відсіч новим нападам. Підвищення нашої обороноздатності є дуже важливим, бо знижує бажання будь-кого посягати на нашу територію і незалежність».

Головне — щоб домовленості виконувалися

Уповноважений Президента України з питань врегулювання ситуації на Донбасі, депутат із фракції Блоку Петра Порошенка Ірина Геращенко на брифінгу в парламенті розповіла про домовленості в Мінську та прокоментувала їх.

«16 годин тривали переговори, які були надскладними. Контактна група узгодила документ, напрацьований в рамках нормандського формату, — розповіла Геращенко.

«Що є ключовим для України, виходячи з цих важких переговорів? Президент України вже оголосив, що досягнуто домовленість із 15 лютого про режим припинення вогню і відведення важкої техніки», — повідомила Геращенко.

За її словами, щодо лінії розмежування, то українська сторона наполягає на виконанні Мінського протоколу. Також досягнуто домовленості про звільнення всіх заручників. «Ми сподіваємося, що це буде виконано. Президент України особисто поставив питання про звільнення Надії Савченко, і цю вимогу підтримали і президент Франції Олланд і канцлер Німеччини Меркель», — сказала вона.

Водночас, за словами депутата, російська сторона висувала неприпустимі вимоги щодо федералізації України, на що не погодилася українська сторона, назвавши ці умови неприйнятними. «Ні про яку федералізацію мова йти не може. Що стосується децентралізації, то,

дискусія дасть змогу напрацювати шляхи розв'язання цієї проблеми.

Сторони обговорили конституційну реформу в Україні. В. Гройсман підкреслив, що «це питання для держави надзвичайно важливе, особливо в частині децентралізації влади і перебудови країни». Керівник парламенту наголосив, що конституційний процес має відбуватися максимально прозоро, за участю Президента, Верховної Ради, представників громадянського суспільства та експертного середовища.

У контексті впровадження в Україні реформ В. Гройсман поінформував, що на розгляді в уряді перебуває «План відновлення країни на 2015—2017», який розроблявся під його керівництвом під час роботи в уряді, і до підготовки цього документа було залучено майже 300 експертів.

В. Гройсман зазначив, що на базі «Плану

Кліффорд Бонд та Володимир Гройсман.

відновлення країни на 2015—2017» буде розроблено перспективний план законодавчої роботи Верховної Ради України, спрямований на

втілення реформ у житті.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Конфлікт має вирішитися мирно

В Опозиційному блоці з «великою надією» сприймають ту першу інформацію, яка надходить про досягнуті в Мінську домовленості щодо мирного врегулювання конфлікту. Про це заявив на брифінгу в парламенті заступник голови фракції Опозиційного блоку Олександр Вілкул. «Є розуміння того, що конфлікт може бути вирішений тільки мирним, дипломатичним шляхом і в жодному разі не військовим», — наголосив парламентарій.

О. Вілкул відзначив, що в Опозиційному блоці вітають домовленості про припинення вогню, обмін військовополоненими, припинення економічної блокади Донбасу та інші.

Депутат нагадав, що Опозиційний блок спрямував подання до Конституційного суду щодо скасування соціальних виплат на Донбасі, хоча ще не призначена дата його розгляду. А нині в судах розглядається декілька позовів донецьких пенсіонерів стосовно не виплати пенсій. О. Вілкул повідомив, що 11 лютого Адміністративний окружний суд Києва за позовом донецької одинокої пенсіонерки Ніни Іванової виніс рішення, яким скасував ті пункти постанови Кабінету Міністрів України, які припиняють виплату пенсій, і за рішенням суду пенсіонерці мають виплатити пенсію з листопада. На думку депутата із фракції Опозиційного блоку, якщо це рішення не буде заблоковано Вищим адміністративним судом, то, за словами О. Вілкула, «дасть змогу повернути лояльне ставлення тих мільйонів громадян, які стали заручниками військового конфлікту на Донбасі».

Наталія Королевська додала: «Те, що суд став на бік громадян, — це сподівання на те, що мільйони людей на Донбасі отримають пенсії, і цим самим буде знято соціальну блокаду».

Майно високопосадовців–корупціонерів конфісковуватимуть

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Доопрацювання до другого читання законопроекту №1660-Д «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро і Національного агентства з питань запобігання корупції) тривало бурхливо. Автори законопроекту, котрі входять до складу Комітету з питань запобігання та протидії корупції — Юрій Луценко, Сергій Лещенко, Єгор Соболев, Володимир Парасюк, Юрій Дерев'янюк та інші, — домовилися на основі кількох альтернативних законопроектів виробити єдиний узгоджений проект. Зрештою, більшість членів комітету — 16 із 18 — підтримали рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти цей законопроект у другому читанні та в цілому.

Під час підготовки законопроекту до другого читання було подано 243 поправки, з яких частково враховано 64, відхилено 170. Поправки до законопроекту внесли 29 народних депутатів. Найбільше суперечок серед парламентаріїв викликали норми законопроекту щодо призначення та звільнення керівника Антикорупційного бюро та процедура конфіскації майна високопосадовців–корупціонерів.

Члени комітету так і не узгодили поправку про призначення Президен-

том директора Антикорупційного бюро за підсумками роботи конкурсної комісії. Цю поправку було вирішено вивести на окреме голосування, щоб сесійна зала визначила остаточну процедуру призначення директора.

Усі політичні сили сходяться в тому, що повинна бути політична відповідальність за діяльність Антикорупційного бюро, а його керівник має бути незалежним. Однак дві фракції — БПП і «Народний фронт» — виступають проти передачі конкурс-

ній комісії права подавати Президенту на автоматичне затвердження одну кандидатуру з обраною. «Президент із Верховною Радою повинні приймати рішення про директора бюро», — вважає голова комітету Єгор Соболев. Директор Антикорупційного бюро призначатиметься на сім років, його звільнення можливе через проведення міжнародного аудиту. Багато зауважень у депутатів і стосовно того, що директор Антикорупційного бюро повинен мати юридичний досвід не менш як 10 років.

Наразі конкурсна комісія з обрання директора Антикорупційного бюро отримала документи від 155 кандидатів. За умовами конкурсу кандидати мали надіслати поштою пакет документів до 11 лютого включно. Зранку 12 лютого конкурсна комісія, як розповів журналістам її секретар Захаров, мала розпочати відкривати пакети.

Ще одна суперечлива норма — конфіскація майна корупціонерів. Де-

путати погодили таку норму: якщо майно належить фізичним особам, то питання його конфіскації вирішуватимуть через кримінальний процес, норму про спецконфіскацію, а якщо майно належить юридичним особам, офшорним компаніям — через цивільний процес, і в разі неявки відповідача справу можуть розглядати в суді й без нього. Водночас лідер фракції Блоку Петра Порошенка Юрій Луценко після розгляду цього питання на засіданні комітету розповів журналістам, що серед депутатського корпусу чиниться великий спротив цій нормі, оскільки «десятки депутатів приміряють її під себе».

Засідання антикорупційного комітету традиційно проходять відкрито, за участі преси. Однак народний депутат Тетяна Чорновіл («Народний фронт»), активний борець із корупцією ще з часів Майдану, автор багатьох поправок до законопроекту, дуже обурювалася, що такий ваго-

мий закон «пробігли» у комітеті за 15 хвилин, без ретельного обговорення, та так і не збагнула, чи врахували її поправки. Чорновіл висловила стурбованість, що під загрозу конфіскації майна можуть потрапити мільйони громадян, котрі не зможуть пояснити походження своєї власності чи активів на суму понад 300 тисяч гривень, і будуть порушені їхні конституційні права. І що Антикорупційному бюро хочуть надати функції навіть вищі, ніж у суду. Натомість Єгор Соболев пояснив, що функції Антикорупційного бюро хочуть зрівняти з іншими правоохоронними органами.

***

На вчорашньому вечірньому засіданні Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро та Національного агентства з питань запобігання корупції».

Анна ШЕВЧЕНКО.

БРИФІНГІ

Повернути державі контроль над акціонерними товариствами

«Народний фронт» наполягатиме на поверненні до розгляду проекту закону №1839 (зміни до деяких законодавчих актів стосовно забезпечення захисту майнових прав акціонерів), який у середу народні обранці не підтримали. На цьому наголосила під час брифінгу представниця цієї фракції в парламенті Вікторія Сюмар.

У проект закону йдеться про встановлення рівних умов для всіх акціонерних товариств: і для тих, де власником є держава, і для інших. Вікторія Сюмар наголосила, що це абсолютно відповідає системі права.

— Водночас фракції Блоку Петра Порошенка і «Самопоміч», діючи врозріз із коаліційними домовленостями, не голосували за цей законопроект, — підкреслила народний депутат. — Фракція «Народного фронту» вважає, що ми маємо прийняти цей документ, щоб дати можливість державі все-таки контролювати акціонерні товариства, в яких є її ключова частка, зокрема «Укрнафту».

Ідеться про повернення до розгляду цього законопроекту або про повернення на повторне перше читання, повідомила народний депутат.

Справа проти Надії Савченко розсипається

Адвокати української льотчиці Надії Савченко надали всі докази її невинуватості, зібрані в тому числі, правоохоронними органами України і нашою Службою безпеки. На цьому наголосив під час брифінгу народний депутат від «Батьківщини» Іван Крулько. Адвокати також просили змінити міру покарання із взяття під варту на домашній арешт. Надія Савченко заявила, що може відновити прийом їжі, коли опиниться на території своєї країни або в приміщенні українського посольства. Наша амбасада зі свого боку надала гарантії, що може забезпечити належні для цього умови. Однак і до такого «мінімуму для врятування життя» полонянки суд не дослухався. Хоча, з огляду на те, що є докази повної невинуватості людини в інкримінованому їй злочині, піти на такі поступки було б цілком прийнятно, вважає парламентарій.

В. Крулько поінформував, що цього разу справу розглядав суддя Артем Каспаров. За словами народного депутата, за цим служителем Феміди тягнеться «слід Магніцького», який був фактично закатований у в'язниці. Проти нього діють санкції США, Європейського Союзу і Парламентської асамблеї Ради Європи. Відтак він був упереджений стосовно Надії Савченко, оскільки вона є членом ПАРЄ від нашої країни. Адвокати вимагали відводу судді, але він сам вирішував це питання і відмовив у задоволенні клопотання.

З огляду на це та іншу кримінальну справу проти нашої співвітчизниці, яка стосується незаконного перетину кордону, В. Крулько припустив: «Ми будемо свідками подальшої деградації системи юстиції в Російській Федерації».

Колеги народного депутата по фракції, які також були на судовому засіданні в Москві, під час брифінгу підкреслили, що справа проти Надії Савченко розсипається. Саме тому її хочуть затримати ще на три місяці за ґратами, щоб знайти нові докази її винуватості. Отже, згідно з рішенням суду, вона залишиться під арештом до 13 травня. Коли оголошували це рішення, був 60-й день голодовки Надії. Вона дуже схудла і змарніла, їй важко рухатися і підніматися. Її мати, побачивши свою доньку, вигукнула: «Мою дитину перетворили на мумію». Однак ув'язнена залишається сильною духом і обіцяє не припиняти голодовку, аж доки її не вивезуть додому так само, як і викрали, або доки не загине.

Надія СМІЯН.

Хибні рецепти для складних часів

Чи варто нам сліпо дослухатись до порад «модних» грузинських радників, польських рецептів початку 90-х та рекомендацій МВФ? Куди вони нас приведуть насправді?

Якби країни, що досягли неабиякого економічного успіху, діяли би відповідно до порад, які сьогодні напероб'ї дають Україні неоліберальні закордонні економісти, вони опинились би на узбіччі економічної карти світу, а не там, де вони є зараз.

Значна частка українських експертів, урядовців та громадськості сьогодні перебувають у заручниках міфів ринкових фундаменталістів — економістів, впевнених, що вільний ринок сам ідеально все відрегулює в інтересах країни і суспільства. Що головне завдання — максимално усунути державу з усіх сфер життя країни і що «невидима рука ринку» автоматично принесе економічну гармонію, прогрес і добробут.

Нас наполегливо та систематично запевняють, що саме зменшення ролі держави, в тому числі у сфері економіки, врятує нашу країну у найтяжчі часи. Нам «авторитетно» розповідають, що у нас, мовляв, зависока частка держбюджету/пенсійного фонду/бюджетного дефіциту від ВВП. Нам завзято і послідовно нав'язують подібні неоліберальні міфи та рецепти, «дозволені» для країн третього світу. Економія бюджетних видатків, підвищення вартості кредитів, таргетування інфляції...

Ці рецепти ведуть не до прискореного та диверсифікованого розвитку економіки і підвищення добробуту населення, а до консервації сировинної моделі, затягування боргового «зашморгу» та, відповідно, поглиблення колоніальної залежності країни і подальшого зубожіння громадян.

Неоліберальні рецепти, безсумнівно, здатні забезпечити «ефективну співпрацю з закордонними фінансовими донорами», «лібералізацію міжнародної торгівлі» та «децентралізацію», але чи це дозволить нам подолати сировинно-олігархічну модель економіки, що базується на експорті зерна, металу і лісу, еміграції талановитих фахівців, відпливу капіталу в офшори та одночасному імпорту найдорожчих енергоносіїв, готової продукції, виробленої з нашої сировини, та нарощуванні міжнародної фінансової «допомоги»?

Нав'язуючи власні міфи, ідеологеми та доктрини через експертів та ЗМІ, неоліберали «записують» прихильників державного стимулювання та захисту національної економіки мало не у вороги «справжніх реформ, потрібних країні».

Варто замислитись — **затверджена Президентом Порошенком «Стратегія 2020»** передбачає зростання ВВП на душу населення України до 16 тис. дол. до 2020 року. Для того щоб цього досягти, наступні п'ять років нам треба зростати на 15–16% на рік. І навіть при цьому ми не наздоженемо Білорусь, де вона була два роки тому! Адже Білорусь за 2013 рік мала цей показник на рівні — 17 055 дол. Польща — 22 877, Туреччина — 18 660, Малайзія — 22 589 дол. Я не кажу про більш розвинуті європейські та азійські країни, такі, як Норвегія або Сингапур, відставання від яких є незрівнянно більшим.

Для того щоб наздогнати Польщу, Угорщину, Туреччину, Малайзію «зразка 2014 року», навіть якщо вони перестануть зростати (що, м'яко кажучи, малоймовірно), Україні знадобиться 10-12 років послідовного економічного зростання на 8-9% на рік. Це є вкрай амбітна, але все-таки реалістична мета. Але використання неоліберальних рецептів унеможлиблює її досягнення.

Нижче — лише декілька прикладів рекомендацій поважних закордонних економістів, які варто чути, але точно не слідувати їм, якщо ми хочемо добра рідній Українській державі.

Скорочення частки перерозподілу ВВП через бюджет

Кажуть, чи не найголовніша біда України, що державні видатки становлять майже половину ВВП. Дехто взагалі наполягає, що на Україну чекає фінансовий крах, якщо не скоротити державні видатки на 10-15% найближчим часом.

Насправді, порада щодо скорочення частки держбюджету від ВВП є доброю лише на перший погляд.

По-перше, головна проблема української економіки — це не великий відсоток бюджетного перерозподілу ВВП (близько 48%), адже у багатьох розвинутих країнах він значно вищий — наприклад, у Австрії це 52%, Швеції — 53%, Франції — 57% та Данії — 58%, Фінляндії — 59%. Головна проблема України — це, насправді, мізерний як для європейської держави ВВП на душу населення — в 4-5 разів менший, ніж в країнах ЄС.

По-друге, в країнах, «де мало держави» (в яких через бюджет розподіляється близько третини ВВП) — США, Австралії, Індії тощо нерівність розподілу доходів населення є значно вищою, ніж у країнах, «де багато держави» (в яких через бюджет розподіляється близько половини ВВП) — Швеції, Норвегії, Фінляндії тощо. Тобто країни з більшим рівнем державних видатків в структурі ВВП є менш олігархізованими та більш соціально-орієнтованими. А закордонні «радники» свідомо чи ні, але штовхають нас до протилежного.

Отже, Україні потрібно не скорочувати частку державних видатків, а нарощувати базу ВВП, не втрачаючи соціальної орієнтації економіки. Бо в кінцевому підсумку має сенс рівень доходів населення, їх купівельна спроможність та якість життя громадян, а не скорочення державних видатків.

Скорочення дефіциту сектору загальнодержавного управління

Неоліберальні економісти також особливо наполегливо підкреслюють необхідність дотримання так званих структурних маяків МВФ, які, зокрема, передбачають обмеження дефіциту сектору загальнодержавного управління (ЗДУ). Цільовий програмний показник об'єднаного дефіциту сектору ЗДУ та НАК «Нафтогаз» на 2015 рік передбачений на рівні 5,8% ВВП, а на 2016 рік — 4,0% ВВП. За новим меморандумом з МВФ цей показник на 2016 рік, ймовірно, буде знижений до 3,6%, а на 2018 рік встановлений на рівні 2%.

Але такі обмеження є штучними і особливо небезпечними для України в поточній економічній ситуації. Вони здатні загнати українську економіку в повноцінну рецесію.

По-перше, будь-якому студенту-економісту відомо, що в період економічного спаду нарощування державних видатків, в тому числі, навіть ціною зростання бюджетного дефіциту, є одним з найбільш дієвих способів стимулювання попиту та відновлення економічного зростання. Серед європейських країн, в яких дефіцит сектору загальнодержавного управління протягом попередніх п'яти років неодноразово перевищував 5%, а то і навіть сягав понад 10%, є такі країни, як Великобританія, Словаччина, Румунія, Польща, Хорватія, Нідерланди, Франція тощо.

По-друге, в Україні відбувається обвальне падіння капітальних інвестицій, а держава, яка б мусила виправляти це за рахунок державних видатків, робить абсолютно протилежне. Частка коштів державного та місцевих бюджетів в структурі фінансування капітальних інвестицій в Україні скоротилася до менш як 2,1%. В той же час навіть у неоліберальних США та Австралії цей показник становить 16-17%, тобто у вісім разів більше, ніж в Україні!

По-третє, валове нагромадження основного капіталу — вкладення коштів

в об'єкти основного капіталу для створення нового шляхом використання їх у виробництві в Україні впало до 8,9%, в той час як у Польщі цей показник становить 18,7%, в Кореї — 29%, в Білорусі — 38,7%, а в Китаї — 49,3%.

Тож суттєве скорочення дефіциту сектору загальнодержавного управління є дуже сумнівною рекомендацією для України. Значно більш слушним видається оптимізація поточних витрат та їх переорієнтація на капітальні статті для забезпечення майбутнього економічного зростання.

Якнайшвидша приватизація усіх державних підприємств

Комусь дуже кортить продати державні підприємства, причому якнайшвидше? Саме в той момент, коли вони мають найменшу вартість через стан економіки країни та світову кон'юнктуру?

Чи не варто натомість налагодити ефективне управління державною власністю, запровадити загальнонаціональну систему моніторингу, аналізу та контролю діяльності державних та комунальних підприємств? Чи не варто спочатку корпоратизувати і капіталізувати державні активи, а потім вже продавати їх, і не за три копійки й успіхом, як це могло б бути зроблено сьогодні? А може, значно вигідніше буде залишити у державній власності ті з них, які зможуть приносити до бюджету значно більше?

Тож чи є люди державницьких поглядів противниками реформ, як стверджують неоліберали? Чи, може, просто ми маємо чітке бачення патріотичних економічних реформ, які на руку не закордонним замовникам чи олігархам, а українським громадянам?

Підняття пенсійного віку для чоловіків до 65 років

Це черговий рецепт глухого кута закордонних радників. Адже він не зда-

тен вирішити ані проблему наповнення пенсійного фонду, ані тим більш проблему безробіття, бо молодь не має роботи.

Справжнє вирішення проблеми дефіциту пенсійного фонду полягає у створенні нових робочих місць, підвищенні продуктивності праці та масштабній детенізації трудових відносин на основі зменшення податкового тиску!

Продуктивні ж економічні пріоритети дуже чіткі — це економічне зростання та одночасна соціалізація економіки. Це добробут громадян — підвищення зарплат і пенсій, цінова та валютна стабільність через відродження національної промисловості та технологічну модернізацію країни.

Конкретні інструменти втілення такої економічної програми в значній мірі передбачені Коаліційною Угодою за наполяганням Радикальної партії. Це і здешевлення відсотків за кредитами для нових виробничих підприємств, в тому числі, в агросекторі, наприклад, шляхом запровадження Державного банку відбудови і розвитку. Це і стимулювання українського експорту і захист українських виробників шляхом запровадження Кредитно-експортної агенції. Це і розбудова індустріальної та інноваційної інфраструктури — промислових та технологічних парків — через державно-приватне партнерство. Це і реальна та масштабна енергомодернізація національного господарства за рахунок небюджетних коштів через запровадження законодавчо захищених енергосервісних контрактів. Це і створення позабюджетного фонду розвитку освіти для аккумуляції донорської допомоги не тільки на поточні потреби, а й на розбудову справжнього європейського майбутнього України. Такі ініціативи мають бути підтримані усіма україноцентричними силами в Україні та за кордоном на благо Української держави!

Олег ЛЯШКО, народний депутат України, лідер Радикальної партії.

Відкрито обласний центр для переселенців

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Благодійний фонд «Поліський оберіг», який очолює народний депутат Владислав Атрошенко, відкрив у Чернігові на вулиці Толстого, 25 перший обласний медико-соціальний центр для переселенців, багатодітних і малозабезпечених сімей. У цьому закладі їм допоможуть підібрати теплий одяг, взуття, іграшки й навіть інвалідні візки. Можна звертатися у питанні вирішення своїх проблем і до приймальні парламентарія. Волонтери фонду також активно займаються збиранням усього необхідного для бійців АТО.

«Програма, яку ми здійснюємо на всеукраїнському рівні, називається «Рука допомоги», — розповідає Владислав Атрошенко. — У її рамках ми проводимо благодійні акції у Северодонецьку, відкрили соціальний центр на Південній Борщагівці в Києві. Думаю, що у найближчі місяці у столиці з'явиться десяток подібних центрів. Я бачу бажання заможних людей, у тому числі і народних депутатів, підтримувати тих людей, які цього потребують».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото <http://oberig. cn. ua>.

Перший обласний медико-соціальний центр для переселенців, багатодітних і малозабезпечених сімей.

Маємо захищатися, щоб війна не пройшла далі

Не потрібно боятись мобілізації. Людей, яких призивають на фронт, ніхто не відправляє на передову із зубною щіткою на третій день після призову, — запевняє координатор проекту «Повернись живим» Віталій Дейнега.

«Те, що мобілізація незаконна, що чоловіків забирають на фронт без підготовки, без відповідного одягу — це проросійська пропаганда. Мобілізація в Україні абсолютно законна і ухилення від неї є злочином. Важливо, щоб кожен знав, що всі ті, хто знаходився на передовій з самого початку проведення антитерористичної операції, — стомилися, їх потрібно замінити. Щоб вони знову мали сили захищати країну.

Наразі потрібні артилеристи, танкісти, зв'язківці та медики. В основному під призов потрапляють чоловіки від 30 до 40 років. Насамперед чоловік отримує повістку, потім проходить медичний огляд, має можливість висловити свою думку з приводу того, чи хоче він воювати. І тільки після цього мобілізованих відбирають і відправляють на навчання! Два дні триває медична підготовка, шістнадцять — підготовка із спеціалізації», — зазначив він.

Офіцер 95-ї аеромобільної бригади Валерій Логінов вважає, що мобілізація потрібна для того, щоб війна не

прийшла «сюди», щоб завершити її там, де вона зараз є.

За словами координатора «Народного проекту» Давида Арахамії, зі ста тисяч розісланих повісток 20 тисяч їх отримувачів уже перебувають у навчальних центрах. Він зазначив, що серйозною проблемою наших військкоматів є застаріла база даних.

Волонтери запевняють: держава забезпечує армію формою, одягом, взуттям, касками, бронежилетами та частковим зв'язком. А ось приладами нічної оптики, тепловізорами та іншою потрібною технікою, на жаль, ні. Цих речей немає у нормативах забезпечення війська. Тому за їх придбання відповідають волонтери.

«270 із 2000 тепловізорів уже закупили, зможуть і більше. Якби ми розв'язали проблему з приладами нічного бачення та іншою технікою, то змогли б скоротити людські втрати до 60 відсотків», — каже Віталій Дейнега.

Потужною зброєю ворога залишається пропаганда. Люди у зоні АТО піддаються їй, бо там немає альтернативи

ФОТОФАКТ

Мешканці Маріуполя зустрічають бійців батальйону спецпризначення «Азов», які повернулись із зони проведення АТО.

Фото УНІАН.

— не транслиують українські канали. А ось із стратегічної точки зору дивитися російське телебачення навіть корисно, вважає Віталій Дейнега. Мовляв, з цих сюжетів можна зрозуміти подальші дії і наміри противника.

На тому тлі дивними видаються заяви міністра інформполітики Юрія Стеця. Він каже, що робота відомства буде спрямована на попередження. «Ми будемо швидше подавати інформацію, тоді не доведеться спростовувати нісенітницю, що їх розповсюджують російські пропагандистські канали», — обіцяє він. Як і з ким пан Стець збира-

ється бігти попереду інформаційного потяга, невідомо. А головне — навіщо? Адже проблема не в оперативності (з цим у більшості вітчизняних ЗМІ все гаразд), а в донесенні цієї інформації в регіони, де її практично немає, де панує російське мовлення, в ту саму прифронтову зону на сході України.

Натомість Мінінформполітики береться створити військовий канал на доручення Президента. До того ж невідомо навіщо розформували інформаційний центр, створений при СНБО, а ще скоротили кількість людей у штабі АТО, які висвітлювали події, що

відбуваються на передовій. Досі немає єдиної державної інформаційної політики, яка б координувала дії тих агенцій та ЗМІ, які вже працюють в українському інформаційному полі. Звичайно, протидіяти російському зомбоважущу на світовому рівні — важливо (Мінстець обіцяє за два місяці такі запустити телеканал іномовлення), проте стратегія інформаційної протидії окупанту всередині нашої країни досі не розроблена. А тим часом російські майстри брехні продовжують промивати мозок нашим співвітчизникам.

Ольга ВІТЕР.

У бандформувань меншає зброї і боєприпасів

Бойовики та російські найманці постійно вдаються до штурмів і намагаються впливати на моральний стан українських військових, відкриваючи шалений вогонь уздовж всієї лінії розгалуження. Однак, як повідомляє прес-служба українських сил у секторі оперативного командування «Північ» у Луганській області, у проросійських бандформувань зменшується кількість зброї та боєприпасів. Частково це пояснюється тим, що українські артилеристи напередодні ліквідували ворожий склад з повним бойовим комплектом. Під час виконання завдання в районі селища Фрунзе бійці ЗСУ знайшли місце зберігання боєприпасів бойовиків, і наші артилеристи з точністю влучили по вказаних координатах. Противник зазнав великих втрат. До речі, в секторі «Північ» українські позиції АТО були тричі обстріляні з реактивних систем «Град» безпосередньо з території Російської Федерації. Снаряди поцілили у Верхню Вільхову Станично-Луганського району.

Водночас, спостерігачі повідомляють про низький моральний стан серед «ополченців» «ЛНР». Зокрема, «командант» Красного Луча Сергій Косогор відмовився зі своїми бойовиками їхати в район Дебальцевого і брати участь у боях, що тут точаться. Після конфлікту з Ігорем Плотницьким тисяча бойовиків Косогора заявили, що «ім з Плотницьким не по дорозі». До «армії Новоросії» не можуть заманити навіть високою зарплатою. У тому ж Красному Лучі артилеристам обіцяють виплачувати від 500 до 750 доларів, але добровольців — одиниці.

У результаті обстрілу Щастя швент згоріла машина «швидкої допомоги», друга постраждала у Попасній, а третю захопили терористи разом з екіпажем. Населені пункти прифронтової зони і без того відчувають гостру потребу в транспорті для невідкладної медичної допомоги, а тут ще й додаткові втрати. За останній час агресія з боку бойовиків посилилася, обстріли почастішали, кількість пораниених серед мирних жителів зростає, отже, важливо, щоб медична допомога надавалася вчасно. У ці дні Національне товариство Червоного Хреста Німеччини передало один реанімобіль обласній клінічній лікарні. Тепер таких машин в області дві, а для повноцінного функціонування обласного медичного закладу їх потрібно щонайменше двадцять.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

ФОТОФАКТ

Працівники комунального підприємства «Автобаза Кіровоградської обласної ради» передали бійцям 17-го батальйону тероборони відремонтований волонтерами і студентами Кіровоградського професійного ліцею імені О. Єгорова автомобіль УАЗ.

На знімку: учасники благодійної акції, голова обласної ради Олександр Чорноіваненко (третій праворуч) та бійці АТО біля відремонтованого авто.

Фото надане інформаційним відділом виконавчого апарату Кіровоградської обласної ради.

Від рук бойовиків загинув начальник Дебальцівського міськвідділу міліції

У Дебальцевому ди-версійно-розвідуваль-на група бойовиків зробила спробу захо-пити міський відділ мі-ліції. Опір диверсанта-м зчинили співробітни-ки місяців саме очіль-ник міліції узав на себе відповідальність за життя мирних мешкан-ців Дебальцевого, до-помогу в евакуації і

доставці гуманітарної допомоги. За сприя-ння правоохоронців із не-безпечної зони виво-зили дітей і дорослих. Начальник міськвідді-лу не ховався за спина підлеглих і перебував на передовій. Звання полковника йому прис-воїли за два дні до за-гибелі.

«Женя був прекрас-ною, світлою, мужньо-ю і сміливою людиною! Український Патріот і офіцер честі! Вічна пам'ять... Герої не вмирають!» — так про-коментував трагічну подію радник міністра внутрішніх справ Зорян Шкіряк. «Докладу всіх зусиль для встанов-

лення негідників, які брали участь у вбив-стві Євгена Юханова. Усіх їх знищимо», — на-писав на своїй сторінці у соціальній мережі Facebook начальник ГУМВС України в До-нецькій області В'ячес-лав Аброськін.

Андрій СЕРЕДА. Донецька область.

Утримуємо позиції. Ворог лупить з усіх видів зброї

Дев'ять разів з використанням практично усіх видів озброєння бойовики обстрілювали Дебаль-цеве та навколишні селища. Та-кож з реактивних систем залпо-вого вогню противник завдавав ударів по Вільховій, Петрівці. З танків та мінометів — по Станиці Луганській, Кримському. Таку ін-формацію повідомили учора в прес-центрі АТО. Яка нині ситу-ація на передовій, розповіли ук-раїнські військові.

Полк спеціального призначення «Азов» (Маріупольський напрямок):

«Нині йдуть тяжкі бої в Широ-киному — Саханці. Ситуація напружена. Ворог спробував контра-тукувати за підтримки артилерії та танків. Він задіяв, напевно, все, що у нього є: танки, САУ, мі-номети, реактивну артилерію. Їх-ню піхоту ліквідовано на підступах до Широкиного. Спостерігаємо трупи сепаратистів у полі. Торо-ристи не можуть їх винести. Ата-ка захлинулася. Досі ворожа ар-тилерія працює по Широкиному. Вони намагалися завдати артиле-рійського удару по околицях Ма-ріуполя. Завдяки тому, що нам удалося відсунути лінію фронту, снаряди до міста не долетіли. За-раз щільно і потужно працює во-рожа артилерія».

24-та окрема механізована бригада (район Бахмутської траси):

«Утримуємо позиції. Ворог лу-пить з усіх видів зброї. Найбільше дісталось с. Кримському (Новоай-дарський район поблизу колиш-нього 31-го блокпосту. — Авт.). Пошкоджено декілька будинків. Зараз наші військові та рятуваль-ники евакуюють мирних мешкан-ців. Перемога за нами».

Що нині відбувається на Де-бальцівському напрямку — неві-домо. Зв'язок із нашими військо-вими відсутній. За інформацією прес-центру АТО, ситуація до-сить складна. «Нині там тривають бойові дії. Однак ніякого котла немає. Усе під контролем, хлопці тримаються», — зазначили там.

Як повідомив народний де-путат і комбат «Донбасу» Се-мен Семенченко на своїй сто-рінці у «Фейсбуці», наші військо-ві розпочали штурм населеного пункту Логвинове (поблизу Де-бальцевого. — Авт.). «Частини ЗСУ за підтримки бронетехніки проводять операцію з деблоку-вання траси Артемівськ — Де-бальцеве. Стягнуто значні сили, є всі шанси на успіх», — написав він.

Олександр ПЕКНИЙ.

Збирають кошти для лікування героя

24-річний військовослуж-бовець Олексій Замирко з Він-ниччини під час патрулюван-ня на Донеччині потрапив на заміновану територію. У ре-зультаті тяжких поранень йо-му ампутували обидві ноги.

У надзвичайно важкому стані пораненого доставили до Дніп-ропетровської лікарні, де він нині перебуває в реанімаційно-му відділенні.

— Оперуватимуть Олексія лі-карі з Києва та Одеси, — розпо-вів друг пораненого Костянтин Бондаренко. — Він у тяжкому стані. Але ми віримо, що меди-кам вдасться врятувати цю смі-ливу і надзвичайно щиру люди-ну. Тому хочемо зібрати кошти для його лікування та протезу-вання. Звертаємося до всіх не-байдужих відгукнутися на нашу пропозицію. Сподіваємося от-римати підтримку від викладачів і студентів Вінницького аграрно-го університету, саме в цьому навчальному закладі Олексій здобув вищу освіту.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Р. S. Номер картки для переказу допомоги: 4149437852424314 (ПриватБанк).

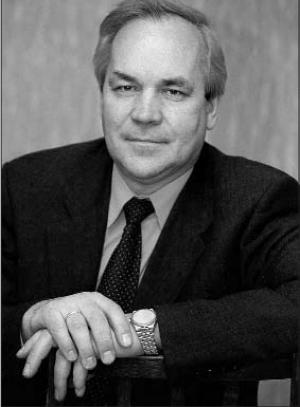
Телефон тітки пораненого бійця: 096-907-82-10 (Олена Удалова).

Інформаційна війна: мобілізація і перемога чи демобілізація і капітуляція?

НОТАТКИ ДЕРЖАВНИКА

Когось може зачепити така рубрикація цих заміток... Нехай! Ужив оте — державника — свідо-мо. Не задля хизування чи пози, або щоб комусь сподобатися, у тому немає жодної потреби. Тим чітко означаю свою громадянську позицію, котрої тримався завжди, не раз жорстоко битий опонентами, як за щось, що бралось на клини у часи, коли все продава-лося й купувалося, — «од президентів до повій» (Микола Луків)...

Мій захист та оборона національно-державного інформаційного простору, зокрема, сприймалися мало не як палиця в колеса цивілізаційного посту-пу. Обзивали «державником», вкладаючи у це негативний підтекст, мовляв, не дає ринковій свободі розгулятися в інформаційній сфері. Такий «імідж» ліпили мені ті, хто оптом і вроздріб «дерибанив» радіочастотний ресурс та навстіж відчиняв український інформаційний простір усі-ляким зайдям і пройдисвітам... Довідчинялися!

Окупація

Початок окупації України стався не з анексії Криму і не із сепаратистських виступів проти нашої держави у схід-них областях... Окупація роз-почалася, мабуть, з моменту, коли чужі гроші (можливо, й брудні) перетворилися в Ук-раїні на цілком реальні ме-дійні проекти, котрі запово-нили наш інформаційний простір. На собі відчув не-присян окупантів, ще коли був головою парламентсько-го Комітету з питань свободи слова та інформації, а зго-дом очолював Державний комітет телебачення і радіо-мовлення України... Будь-які аргументи про загрози ін-формаційних воєн, в епіцен-трі яких ми опинилися і прог-раємо без продуманої інфор-маційної політики та захисту інформаційного суверенітету і безпеки держави, до уваги не бралися. Більш як півтора десятка надісланих за моїм підписом гострих аналітич-них матеріалів до найвищих державних інститутів — Пре-зидента, Верховної Ради, Ка-бінету Міністрів, Ради націо-нальної безпеки і оборони належного реагування не от-римали. Окрім певної парла-ментської дії: було проведе-но кілька парламентських слухань, внесено зміни до низки законів і навіть прийн-ята у першому читанні (2003 рік!) Концепція національної інформаційної політики з найважливішою складовою — безпековою, котру мені до-велось доповідати у Верхов-ній Раді. Щоправда, після масованої обробки депутатів з боку «приватизаторів» цей надзвичайної ваги документ так і не був ухвалений оста-точно. Звісно, без керма і без вітрил національних ін-формаційний корабель у бурхливому і штормовому морі жбурляло, наче тріску, а до наших просторів потягну-лися хижі піратські зграї... Наслідки? Будь ласка! Їх бачи-ть сьогодні кожен... «В на-ших кресах, як в савані, оку-панти бродять п'яні!...» Дожи-лися... вашу честь...». Це — за Борисом Олійником. Ска-зано кілька літ тому, а припа-совано, наче до нинішньої доби!...

Та й хіба могло бути яось інакше, коли політика ос-таннях років зводилася до придушення і фактичного знищення й без того до-сить слабого державного інформаційного ресурсу під розбалакування про світле суспільномовне майбутнє та до активного сприяння монополізації приватним капіталом ін-формаційної сфери? Навіть потужну Національну радіо-компанію України з її трьома

внутрішніми програмами та розвиненим іномовленням (загалом НРКУ мовила 96 го-дин на добу), у складі якої є унікальний Будинок звукоза-пису, де працюють високого творчого ґатунку професіо-нальні колективи, а інтелек-туальний доробок компанії — художні та документальні за-писи обсягом понад 200 ти-сяч годин, загнали у глухий кут, позбавляючи законом передбаченого пріоритету на частоти та не даючи розви-нути національну мережу Fm-мовлення. І коли сьогодні, в розпал війни, Українське ра-діо запустило в дію переда-вач з можливістю поширюва-ти на Росію російськомовні програми, це сприймається, як щось особливе. Утім та-кою, власне, і має бути дія держави, котра прагне до-нести правду про себе у да-лекі й близькі світи.

Саме цим я керувався, ко-ли 2003-го підписував наказ про створення всесвітньої служби «Українське телеба-чення і радіо» (УТР), програ-ми якої сьогодні приймають-ся практично на всіх конти-нентах. Завдяки реалізації цього проєкту Україна увій-шла у міжнародний інформа-ційний простір і, врешті, от-римала можливість говорити зі світом. Певен, професіо-нальний колектив УТР міг би це робити краще та набагато ефективніше, якби і ця ко-мпанія, й інші державних мовників рідна влада не три-мала завжди у «чорному тілі». Активно заявила про себе створена тоді телекомпанія «Культура», без якої сьогодні не можна уявити національ-ний сегмент інформаційного простору. Працює і студія «Укртелефільм», яку вдалось захистити від руйнації і пося-гань на приватизацію.

Усвідомивши, що нехту-вання національних інтересів та пріоритет приватних, власне, і є політика вищого державного керівництва, ви-рішив для себе: мій рубіж тут і тепер. За українське в Укра-їні і світі боровся, як міг, от-римуючи жорстку обструкцію від тих, хто передовсім мав би захистити від руйнації і посягань на національно-державні пріоритети.

В умовах повзучої оку-пації колегія Держкомте-лерадіо провела фактич-ний моніторинг інформа-ційних загроз за прикоро-донним периметром усієї держави та розгляд їх на засіданнях безпосередньо на місцях: у Криму — тричі (та ще кілька важливих на-рад на півострові) за учас-тю тодішнього прем'єр-мі-ністра автономії Сергія Ку-риница та інших посадов-ців; у Донецьку, Луганську, Чернігові, Сумах, Одесі,

Львові, Чернівцях, Ка-м'янці-Подільському, Уж-городі, Луцьку, Житомирі та інших містах. І скрізь ух-валювали рішення на бу-дівництво виокремлених регіональних мереж мо-влення з максимальним охопленням населення та можливістю покриття при-кордонних територій сусід-ніх країн нашими програ-мами. Оскільки уже на той час сусіди повноголосо звучали у нашому ефірі на Fm-каналах, то і ми нама-галися забезпечити хоч якусь паритетність, хоча Нацрада впритул не бачи-ла потреб України як дер-жави, віддаючи перевагу у частотних присвоєннях приватникам.

Окрім того, «сканування» проблем інформаційного простору держави дало пош-товх до реформування Держкомтелерадіо, доти амор-фного та невлипливого орга-ну, в якому було створено департаменти як функціо-нальні й водночас стратегічно орієнтовані структури (дер-жавної інформаційної політи-ки; юридичний; видавничої справи; телебачення, радіо та нових інформаційних тех-нологій, інші). У планах було заснування окремого депар-таменту мовної політики...

Як бачимо, у вітчизняному інформаційному просторі ще десять-дванадцять років то-му створювався реальний плацдарм для потужного ут-вердження України в Україні і, до певної міри, у світі. У то-му ж таки суціль зросійщено-му Криму, приміром, вдалось здійснити динамічні зміни з утвердження мовної паритет-ності, зокрема, на ДТРК «Крим», де час мовлення ук-раїнською та крымськотатар-ською поступово зайняв приблизно половину ефіру та були створені спеціальні ре-дакції. А головне — програм-на політика і в Криму, і у Се-вастополі була чітко держав-ницькою: цю лінію ми вели скрізь — від підтримки укра-їнського культурного центру та україномовної газети «Кримська світлиця», актив-ного розповсюдження укра-їнських центральних часопи-сів через мережу поширення преси, виведення з кризи і потужного нарощування ви-пуску книжок та газет дер-жавним видавництвом «Тав-рида» у Сімферополі і аж до фактичного домінування Держкомтелерадіо та Ради міністрів автономії у числен-них міжнародних фестива-лях, телевізійних і кінофору-мах, де раніше заправляли росіяни. Шкодую, що після того як мене змусили піти з посади, усі ці напрацювання почали згортатися. Тепер уже міркую, що це робилось не випадково... Адже діяли ми системно і стратегічно, а це не всім подобалося.

Певен, що коли б тоді ма-ли бодай якусь підтримку, а не суцільну обструкцію від президента Ющенка і запізні-лу доктрину інформаційної безпеки «під зависю» його ка-денції, яку, до того ж, ніхто не брався виконувати, ми сьогодні мали б зовсім інший вплив на результати глобаль-ного інформаційного протис-тояння. Принаймні точно уникнули б багатьох боліс-них, а то і незворотних втрат...

Саме в той час, залучив-ши місцеву владу, ми зроби-ли рішучий прорив у техніч-ному переоснащенні район-них газет і друкарень — від літописного «середньовіччя» до сучасних комп'ютерних технологій творення місце-вих видань. Цьому сприяли розроблені комітетом галу-зеві програми «Мала преса» та «Районне радіо і телеба-чення». Ми зупинили процес занепаду місцевих медіа зав-дяки коштам, котрі засновни-ки зобов'язані були надавати за цими програмами, сучас-

не цифрове обладнання от-римали практично всі облас-ні державні телерадіокомпанії, а розвиток мереж місце-вого мовлення за короткий час сягнув понад 85% пок-риття території регіонів.

Разом з Національною спілкою журналістів вдалось домогтися прийняття дер-жавної програми «Журналіст», яка діяла до 2010 року. Було, зрештою, впроваджено у життя Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соці-альний захист журналістів», за яким статус прірівняних до державних службовців на-дано працівникам засобів масової інформації. Засну-вавши премії імені Івана Франка, Лесі Українки, В'я-чеслава Чорновола, Держкомтелерадіо України надав нового стимулу творчому співтовариству, з яким зав-жди обстоював свободу сло-ва та інформації, передовсім, спільно з НСЖУ, з якою було реалізовано багато спільних проєктів.

Важливою перемогою на інформаційному фронті на той час стало ухвалення Вер-ховною Радою 6 березня 2003 року Закону «Про дер-жавну підтримку книговидав-ничої справи в Україні», який був розроблений Держком-телерадіо спільно з громад-ськими організаціями видав-ничої галузі, а також засну-вання Державної програми «Українська книга», що спри-яло справжньому прориву у цій галузі (приймав систему за статистичних 0,34 відсот-ка виданих на одного меш-канця книг, а пішов у відстав-ку за чотири з половиною ро-ки, коли в Україні кількість книг за назвами зросла утри-чі, загальний наклад — май-же у п'ятеро).

У світовий інформацій-ний простір тоді упевнено почало входити Національ-не інформаційне агентство «Укрінформ», активно спів-працюючи з головними сві-товими агентствами та розви-ваючи систему кореспон-дентських пунктів у важли-вих європейських і світових політико-економічних цен-трах. На жаль, і цей винят-кового значення проєкт до кінця не був реалізований, бо тим, у чіях руках фінан-си, було глибоко байдуже і до «Укрінформу», й до Ук-раїни...

Ми вели також осмислену і серйозну роботу зі створен-ня передумов суспільного і громадського мовлення — від технічного переоснащення на цифровий формат та роз-витку мереж до спільного програмування, виробництва програм і здійснення певних організаційних заходів.

Мало хто пам'ятає, а дех-то і не хоче згадувати, бо не позбувся «політичної ката-кти», міряючи людей при-митивним шаблоном «свій—чужий», що мені довелося очолити інформаційну галузь за умов, коли із трьох повно-цінних каналів державного телебачення (УТ-1, УТ-2, УТ-3) у держави залишився лише Перший із ефіром, по-ділений з ТРК «Ера», а об-ласні державні телерадіо-компанії взагалі опинилися «на вулиці». Рятуючи, був змушений своїм наказом ви-вести їх на півторагодинне мовлення на добу на УТ-1 і форсовано взятися за розви-ток власних мереж в облас-тах.

Коли тепер дехто із нових очільників державної телеві-зії, котрих я свого часу при-значав на посади керівників регіональних компаній, за-суджують регіональні влади за обстоювання їхнього за-конного права мати канал те-риторіальних громад, поси-лаючи їх «іти лісом», то мушу вгамувати оних зрозумілішою для них російською: «Ок-стись, боярин!». Попри лобі-йовані вами деякі далеко не

досконалі урядові постанови, територіальні громади об-ластей мають набагато біль-ше прав на ОДТРК, ніж ви, бо особисто я, як Голова Дер-жкомтелерадіо, підписав уго-ди практично з усіма облас-ними Радами і обласними державними адміністраціями на паритетне фінансування будування мереж мовлення та оснащення апаратно-студійних комплексів ОДТРК... Що й було зроблено! **Відібра-ти у громад ці комплекс-си — це чистої води роз-бій, і робити цього не мож-на, бо незаконно — це раз і суперечить логіці прого-лошеної з найвищих влад-них «амвонів» так званої децентралізації влади на користь регіонів — це два...** У будь-якому суді го-товий свідчити на захист права територіальних громад на своє телебачення і радіо.

На громадське, а не на гу-бернаторське телебачен-ня! — наголошую на цьому...

Допоки перебував на обо-роні інформаційного рубежу, попри шалений тиск і люту ненависть (дійшло до того, що на очолюване мною ві-домство була вчинена ртутна атака, прийом, як бачите, цілком з арсеналу окупантів, і, вочевидь, не обо- в'язково іноземних), не здав жодної позиції у державному сег-менті. Понад те, активно сприяв розбудові державних і недержавних каналів мо-влення, які (у чому твердо пе-рекোনаний) мають посилюва-ти сукупний потенціал країни в інформаційному просторі, надто у час особливих заг-роз, як це є сьогодні. Гурту-ватися і спільно перемагати, а не тішити ворогів України чварами і розбратом! **Несус-вітня дурниця — шукати аж нині, по десятиліттях робо-ти в українському ефірі, ворогів серед приватних мовників, котрі працюють у правовому полі України. Така ж, нісенітниця, до ре-чі, як і наступ на вітчизня-ний державний інформа-ційний ресурс в умовах війни.**

Нагадаю, що активна спроба приватизації держав-ного телебачення робилася ще на початку 2000-х, коли були ухвалені урядові ріше-ння про корпоратизацію теле-візійної і видавничої галузей. Потужну атаку на телеба-чення вдалось відбити активною парламентською роботою та за підтримки колег — журналістів, які тоді також стали на захист національно-держав-них інтересів. А ось видавни-чо-поліграфічна складова фактично пішла «під ніж» і її рештки у вигляді ДАК «Укрви-давполіграфія» в останні ро-ки з якогось «переляку» рап-том осіяли під управлінням Міносвіти, хоча це — частина інформаційного ресурсу і ма-ла б бути у віданні Держком-телерадіо, на який покладено здійснення інформаційної політики.

Нагадав дещо з історії бо-ротьби за інформаційний су-веренітет України, бо і нині бачу у «двигунах» інформа-ційної політики багатьох з тих, хто за потоком псевдо-демократичних гасел маскує свою справжню суть, як за Райкінім: «Два пішемо — сім на ум пішло!». А що у них «на ум іде» — добре знаю, натер-півся...

Зате особливою лю-бов'ю у влади та бізнесу ко-ристувалися попередні скла-ди Нацради з питань телеба-чення і радіомовлення, з її непомірно роздутими повно-важеннями, яку не фальшиві патріоти справедливо нарекли «нацзрадою» за її позицію «чого зволите, пане?». Саме такий холуїзм обслуговував кланово-сімейні інтереси за рахунок і на шкоду націо-нальнодержавних, а ручне керування з відомих кабінетів завдало непоправної шкоди. **Ще треба буде добре роз-**

биратися, де подівся та хто привласнив частотний ресурс країни за ціною незрівнянно вищою за будь-які нафту, газ та ру-ду, разом узяті. Адже від того, у чіях руках цей ре-сурс, безпосередньо зале-жить, чи існуватиме сама держава з усіма її багат-ствами і людським потен-ціалом.

Підтвердження цього — окупований Крим, палаючий напівокупований Донбас... В обох випадках спершу відбу-лася окупація мізків, що ста-лася через виняткову любов до приватних інформаційних ресурсів та безпрецедентну відкритість вітчизняного ін-формаційного простору.

Україна з цією нерозум-ною (щоб не сказати — дур-нуватою) відкритістю, коли мізки наших громадян не за-гиджує хіба що ледачий, ме-ні нагадує ще донедавна гар-ну білесеньку хатку з квітучи-ми ружами-мальвами на при-чілку та на заздрість усім доглянутим багатим садом і смарагдовим буйним горо-дом, котру нерозумний гос-подар вирішив залишити без огорожі, поруйнувавши і тин, і перелаз... Спершу сусідські кози швент витоптали город та обучурали навіть гілля у саду (точнісінько так робили чужі найманці від пера, мік-рофона і телекамери і з ду-шами багатьох наших співвіт-чизників, витоптуючи до чор-ноти усе високе і гідне та упосліджуючи непомітно, системно і затято наші цін-ності та чесноти). Оскільки демократичний господар обійстя на це — ані пари з вуст (борони Боже, хтось звинуватить у наступі на сво-боду та цінності!), по якомусь часі звідкись узялися «зелені чоловічки» та, посунувши господарів, оселилися по-ха-зійськи у південній, сонячній світлиці з вікнами до мальов-ничого ставка. А потому «ав-тономію» раптом оголосили члени родини, котрі мешкали у кімнаті з вікнами на схід, — побили горшки і самого газ-ду, зламали стіну та впустили захланих сусідів з брудними чобітьми і чорними намірами. І так цей десант із гумконвою розперезався, що спасу не-ма! Була колись чепурна осе-ля... Була...

Рубіж

Не доведи Боже, аби про Україну, рідну нашу батьків-щину, довелося колись гово-рити у минулому часі... Тож маємо пам'ятати як Отче Наш: є рубіж, за який нам відступу нема. **І будь-які плачі на кшталт: «А що про нас подумають, а що про нас скажуть?..» — ніщо у порівнянні зі свободою і незалежністю нашої Вітчизни, котра оплачена та-кою неймовірно високою ціною минулими поколін-нями і за яку сьогодні кла-дуть голови кращі з кра-щих синів України.** Випро-с таймося! Будьмо гідними ви-сокої місії, котра випала нам...

Нехай ті, хто нас начебто підтримує, особливо в Євро-пі, самі дадуть відповідь: а що вони реального зробили для України, окрім ритуаль-ної «стурбованості» та досить посередніх санкцій щодо аг-ресора? Чому так пихато і спокійно (і це навіть після ве-личезної людської трагедії наслідок збитого у небі Донбасу пасажирського літа-ка) поводять себе деякі очільники європейських уря-дів? Чому Європарламент у багатослівній резолюції не посміє зробити головного — назвати терористичні «ДНР» та «ЛНР» саме такими, а найавторитетніша, здавалось б, безпечкова інституція (ОБ-СЄ) виявляє цілковиту без-порадність і, даруйте, непот-рібність, оскільки на її очах зруйновано базовий прин-

цип: непорушність кордонів та стабільність континенту на основі міжнародного права? Звідки така цнотливість? Від подвійних-потрійних стандартів... Окуповані ж поки що не вони, окуповані ми. І страждань, сліз та горя народом розливаються цілі річки не в них, а в нас. Та це, як свідчить французька трагедія, до пори...

Останнім часом багато су-перечок та зіткнень навколо створення міністерства ін-формаційної політики. Одна-че, зводиться усе до спро-щеного бачення майбутнього цієї поки що гіпотетичної структури. Ті, хто проти (і та-ких більшість у нашому про-фесійному середовищі), стурбовані можливим наступом на свободу слова та на-саджуванням цензури. Інші нагадують про окупацію та війну і вбачають у новому ві-домстві інституцію, поклика-ну розгорнути контрпропа-гандистський медіанаступ. Тим часом, проблема — на-багато глибша, а роз-в'язання її виходить за ко-мпетенцію, нехай би і найшир-шу, лише одного чи навіть кількох відомств. Адже йдеться про те, бути чи не бути Україні як державі, існу-ватиме чи розсіється світами український народ як спіль-ність, народжена цією страж-денною у віках землею.

По суті, час вимагає то-тальної мобілізації інститутів громадянського суспільства, кожного патріотично орієн-тованого громадянина та усієї об'єднаної потуги дер-жавних структур, силових, правоохоронних відомств, Збройних Сил, науки, бізне-су, релігійних організацій, одне слово, усього, що хоч якоюсь мірою причетне до утвердження та розвитку Ук-раїни, — на перемогу пере-довсім у запеклій інформа-ційній війні. **Або мобілізація і перемога, або демобілі-зація і капітуляція... І те, й інше залежить від того, як ми себе зорганізуємо чи, навпаки, деморалізуємо внутрішньо, якою є наша мотивація. І в цьому за-пеклому протистоянні із суперником, багато сильнішим, підступним та потужно озброєним усіма мислимими і немислимими механізмами та інстру-ментами, багато з яких ще за мирного часу з допомо-гою зрадників вмонтовані в українську інформаційну систему, нам належить перемогти. Переможемо в інформаційному проти-борстві — виграємо на всіх фронтах!**

Така висока і благородна мета здрибнює, робить ми-ршавими та нікчемними будь-які просторікування, виклика-ні прагненням комфорту з то-го чи того боку (чи комусь, може, не відомо про гранто-ве благополуччя деякого або про припадання до ситої олі-гархічної готівниці іншого), то й помовчить, плакальники, не заламуйте картинно рук, віри вам нема, — де ви і де Україна?!

І ще одне. Це сьогодні, через смертельну загрозу зі сходу, ми часто звужуємо проблему інформаційних викликів конкретно ситуаці-єю і конкретною географією. Тим часом усе серйозніше, і багатога. В інформаційну епоху, за тотального зіткнен-ня економічних інтересів та наджорсткої конкуренції, більше шансів на перемогу має той, хто краще подає се-бе, маюче позитивний образ країни, до якої інвестор захо-дять би з упевненістю у ста-більності і прибутковості йо-го вкладень.

Отже, фактично в умо-вах війни, ми повинні не тільки забезпечити ефек-тивну комунікацію з обду-реними нашими співвіт-чизниками на сході і в Кри-му, повертаючи їх і мо-ральню, і фізично до Украї-ни, вигоюючи рани усіх, кого торкнулася трагедія втрати рідних і близьких, розтоплюючи лід неприяз-ні і недовіри на усіх тере-нах та поміж усіма грома-дами (а це, як уже зараз

уявляється, — справа на-віть не років, а десятиріч), і водночас маємо невід-кладно формувати ефек-тивний механізм інформа-ційного проникнення, якщо не сказати — експансії, скрізь, де є інтереси Украї-ни. При цьому пам'ятаючи класичне: про друзів, ворогів та вічні інтереси («сноуден-гейт» нагадує: у такому світі живемо — цинічному, жор-стокому, гендлярському).

І навіть те, що Україна сьогодні домінує у рейтингах світових топ-новин (дехто тут, у нас, аж мліє від гордості), аж ніяк не може нас раду-вати. Два майдани, один з яких омийті кров'ю, втраче-ний півострів з мільйонами людей, війна із тисячами смертей і далеко не ясної перспективою на мир та зни-щуваною інфраструктурою великого промислового регі-ону, гуманітарна катастрофа континентального масштабу — усе це формує стійкий об-раз країни як «чорної діри» у самсінькому центрі Європи. Нам можуть співчувати, нас можуть навіть хвалити і за-певняти у вічній підтримці (дехто уже і хвалив за ядерне роззброєння і запевняв у га-рантіях безпеки в Будапешті, ціну цьому бачимо сьогодні), проте стійкий образ неста-більного регіону ще довго доведеться долати всіма за-собами. Завдання це над-важке, особливо зважаючи ще й на усталений імідж «за-повідника» корупції.

Зрозуміло, що здолати ці виклики можна лише ціною величезних зусиль і чималих державних і не тільки дер-жавних ресурсів. Причому і зусилля, і ресурси потрібні були «ще учора» і аж ніяк не післязавтра. А враження та-ке, що й сьогодні, після втрат і гірких уроків, є багато ох-очих проблему забалакати, а не зняти її стратегічно: відіни-ні і на десятиріччя... І ця ба-лаканина, часто-густо повер-хова, точиться навколо час-ткових проблем.

Якщо, скажімо, у тій же Росії, яка очевидно і кон-кретно нас «сделала» у бо-ротьбі за уми величезної кількості наших співвітчиз-ників, на додаток до уже відлагодженої пропагандис-тської машини рік тому було прийнято закон, за яким без рішення судів дозволяється блокувати сайти, котрі спо-нукають до екстремізму і за-ворушень (достатньо само-го лише рішення Роскомна-гляду за приписом Генпроку-ратури РФ), то у нас в умо-вах війни ніхто й пальцем не поворухнув за таких загроз від терористів з Інтернету, в телесторості, у гарячих то-чках досі хазяюють окупанти, акценти ж у дискусіях змі-нюються в бік демонстражу навіть залишків державної інформаційної потуги і аж ніяк не на її посилення...

Нерідко ловлю себе на думці: а чи оці «розбудовни-ки» насправді такі наївні, просторікуючи, що якікись «добрий олігарх» замінить собою те, що має робити держава, чи то, може, вико-нується воля отаких «добрих» на тотальне усунення держа-ви з інформаційного поля або, ще гірше, хтось з «ек-спертів-демонтажників» за-кладає міну у підвалини дер-жави як агент чужоземної спецслужби? Хтозна...

Уважно і з повагою стежив за кроками новопризначено-го міністра інформації Юрія Стеця, ще коли він узвясв створювати інформаційну структуру в Національній гвардії, — справа важлива і потрібна. В умовах війни такі пропагандистські підрозділи зі своїми специфічними зав-даннями повинні активно працювати в усіх оборонних і правоохоронних системах, чітко узгоджуючи та коорди-нуючи свої дії.

На відміну від багатьох, не побачив трагедії у призна-ченні міністра та в ідеї ство-рення міністерства саме як реакції на конкретну кризову ситуацію. Але коли міністр цілком серйозно заявив, що міністерство матиме два де-сятки працівників (за фактом

— 29) та ще й буде якось специфічно фінансуватися, мало не на пожертви, на думку спало — за Станіслав-ським — не вірою! Краще не смішимо світ отими нещасни-ми чотирма(!?) мільйонами гривень бюджетних призна-чень на Мінінформ, якими, вочевидь, маємо вмити здо-лати «раштудеїзм» і так на-лякати армію пропагандистів Кремля, що вона вчинить пе-ред нами «хенде хох» та поч-не говорити тільки і виключ-но правду, що чистіша снігів альпійських вершин... Як би не так! Національної ваги справи хіба так роблять? Лю-бительством тут не обійти-ся... Рубіж, на якому стоїмо, маємо обороняти в інший спосіб, потужно і наступаль-но!

Право

Перейдімо від публіцисти-ки до правових аргументів. Бо саме на основі Конститу-ції і законів України нарешті належить вирішити хронічно заданену проблему інфор-маційних загроз і викликів, котра уже обернулася вели-чезними втратами. І розпоча-ти потрібно з конституційних змін.

Вчитаймося у зміст статті 17 Основного українського Закону, ч. 1: **«Захист суве-ренітету і територіальної цілісності України, забез-печення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функція-ми держави, справою всього Українського наро-ду».**

Інші 6 частин цієї статті розшифровують функції дер-жави з оборони її сувереніте-ту, територіальної цілісності і недоторканності, які покла-даються на Збройні Сили Ук-раїни (ч. 2), а також щодо за-безпечення державної без-пеки і захисту державного кордону України (ці функції покладаються на відповідні військові формування та пра-воохоронні органи, організа-ція і порядок діяльності яких визначаються Законом (ч. 3). Також цією статтею Консти-туції передбачено заборону використання ЗС України та інших військових формувань для обмеження прав і свобод громадян або з метою пове-лення конституційного ладу, усунення органів влади чи перешкоджання їх діяльності (ч. 4). Для здійснення функції захисту суверенітету і тери-торіальної цілісності держави забезпечується соціальний захист військовослужбовців, а також членів їхніх сімей (ч. 5). Ч. 6 і ч. 7 ст. 17 відповід-но забороняють створення і функціонування на території України будь-яких незакон-них збройних формувань та розташування іноземних вій-ськових баз.

Водночас дуже важлива і відповідальна функція ін-формаційної безпеки, ви-ведена у ч. 1 ст. 17 в один ряд і тотожність із захистом суверенітету і територіаль-ної цілісності України, залишилася конституційно не вирішеною, «покинutoю».

Україна програвє інфор-маційні війни, бо у нас від-сутні чітка координація, взаємодія і довіра між ін-ститутами держави, неуря-дових організацій та гро-мадянського суспільства, не вироблено єдиної стра-тегії інформаційної безпе-ки.

Це стосується й економіч-ної безпеки, щодо якої у ст. 17 — лише згадка без визна-чення реальних механізмів її забезпечення. І це ще одна надзвичайної ваги проблема, яка потребує конституційно-правового та посутнісного розв'язання.

Інакше, як це є сьогодні, будемо завжди економічно вразливі і залежні не від зовнішнього супротивника, то від внутрішнього моно-польно розпerezаного олі-гархату або від обох лих од-разу (та це — тема окремого серйозного конституційного розв'язання).

Щодо власне інформацій-них викликів і загроз, то са-ме на часі напрацювати

відповідні уточнення кон-ституційних норм і вибуду-вати адекватну правоосно-ву та організаційні меха-нізми, котрі на десятиліття утвердили б інформацій-ний суверенітет та безпеку держави без посягань на основоположні права і сво-боди людини. Фактично йдеться про конституційне партнерство громадянина, суспільства і держави у справі збереження України як «суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави» (ст. 1 Конституції України) та про «утвердження і забезпечення прав і свобод людини» (ст. 3), які можуть бути обмежені законом тільки в інтересах «національної безпеки, тери-торіальної цілісності або гро-мадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для за-хисту репутації або прав ін-ших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання автори-тету і неупередженості пра-восуддя» (ст. 3).

Оскільки Мінінформ, як уже не раз заявляв його очільник, створюється на час фактичної війни, тобто буде структурою тимчасовою, а конституційний Держкомте-лерадіо поступово зведений за спроможністю і ресурсами до пересічного органу управ-ління достатньо обмеженим державним сегментом, пос-тає нагальна потреба ство-рення на їхньому правовому, структурному, кадровому полі нової національної органі-зації, здатної розв'язати проблему саме конституцій-ного партнерства громадян, суспільних та державних ін-ститутів у боротьбі за інфор-маційну безпеку, у захисті суверенітету і територіальної цілісності України.

Таким органом міг би стати Національний комі-тет інформаційної політики та інформаційної безпеки (Нацкомінформ). Це не мі-ністерство і не державний комітет, які є органами вико-навчої влади зі своєю специ-фікою і підпорядкованістю і які, за означенням, не мо-жуть ефективно інкорпорува-ти громадськість у змістовну реалізацію своїх повнова-жень. З іншого боку, це і не дискусійний клуб медіаек-спертів, хоча найкращі і не ангажовані приватним чи корпоративним або чужозем-ним інтересом мають входи-ти до комітету. На моє бачен-ня, — це орган конституцій-ної юрисдикції і надвідомчої компетенції, що має стати головним у координації ді-яльності усіх інститутів вла-ди, у функціях яких передба-чена інформаційно-безпеко-ва складова у своїх сферах відповідальності, та напрямку і на рівноправних засадах співпрацювати з інститутами громадянського суспільства.

Щоб цього досягти, треба конституційно розв'язати оз-начену проблему «покинутос-ті», незавершеності вимог ст. 17 Конституції, доповнивши її додатковою частиною такого змісту: **«Інформаційна без-пека України забезпечуєть-ся усіма інститутами дер-жави та громадянського суспільства. Координацію цієї діяльності здійснює Національний комітет ін-формаційної політики та ін-формаційної безпеки від-повідно до Закону».**

Прийнята у такій редак-ції ч. 8 ст. 17 Конституції чітко врегулює питання ре-алізації вимоги, викладеної у ч.1 цієї статті, де йдеться про забезпечення інформа-ційної безпеки як найваж-ливішої функції держави, всього Українського наро-ду. А щодо Закону, котрий створить механізм виконан-ня норм цієї статті, то це має бути, передусім, сучас-ний базовий **Закон Украї-ни «Про інформаційний суверенітет та інформа-ційну безпеку особи, суспільства, держави», що має встановити чіткий правовий баланс прав і свобод людини, інформа-**

ційного і громадянського суспільства та суверен-них прав держави, включно із адекватними зовнішнім і внутрішнім загрозам засобами ней-тралізації та протидії прямій агресії чи повзу-чому наступу (інформа-ційні війни, сепаратизм тощо). Цей Закон має та-кож впровадити прями механізми дії статей 10, 31, 32, 34, 40, 50 Конституції України, що стосуються різ-них аспектів інформаційних правовідносин.

Після внесення змін до Конституції належить ухвали-ти закон «Про Національний комітет інформаційної полі-тики та інформаційної безпе-ки», визначивши його роль, функції, компетенцію і відпо-відальність, та передбачити процедуру призначення чле-нів Національного комітету із осіб, спеціально уповноваже-них на це Міністерством обо-рони, Службою безпеки Ук-раїни, Міністерством внут-рішніх справ України, Мініс-терством закордонних справ України, Національної ради України з питань телебачен-ня і радіомовлення (на рівні не нижче заступників керів-ників відповідних відомств), Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, керівни-ків парламентських комітетів за проблем національної без-пеки та свободи слова (за посадами), лідерів Всеукраї-нських громадських органі-зації безпекової, правоза-хисної, гуманітарної та ме-діагалузей, а також Повно-важного представника від Конституційного Суду Украї-ни.

(Принагідно нагадаю, ска-жімо, про величезну заслугу саме Федерального Консти-туційного Суду Німеччини у становленні достатньо вива-женої та ефективної системи суспільного мовлення у цій країні. Саме Суд активно супроводжував цей процес більш як півстоліття, ухвалив-ши сотні важливих рішень).

Досвід Німеччини, на моє переконання, якнайкраще підходить для України у створенні системи суспіль-ного мовлення, і його треба ефективно використати. В Україні ж про таку участь су-дової інстанції вищої консти-туційної юрисдикції у най-важливіших державотворчих процесах, якими є інформа-ційні відносини, можна лише мріяти. У нас цим займають-ся переважно дилетанти, відпрацьовуючи гранти... На жаль.

Ось і тепер похапцем ухва-лений закон про суспільне мовлення далеко не вирішує цілого комплексу проблем, пов'язаних із створенням **сис-теми суспільних мовників**, яка потрібна Україні, а тому належить невідкладно напра-цювати суттєві зміни до цього закону та виходити на фактич-не створення ефективної, де-мократичної і конкурентоспро-можної суспільної медіасисте-ми, здатної істотно впливати на суспільні настрої та бути візиром об'єктивної державо-і націоформуючої журналістики (про це детальніше — в іншо-му матеріалі).

Ця новела Конституції ви-веде інформаційну складову в базову, авангардну, як це й належить в епоху інформа-ційного протиборства, та на-дасть конституційного пріо-ритету суверенітету й тери-торіальній цілісності дер-жави та основним правам і свободам людини як важ-ливий передумові забезпе-чення цього суверенітету.

Окрім того, перегляду і уточнення вимагатиме значна частина базового ін-формаційного законодав-ства, зокрема, законів Ук-раїни «Про інформацію», «Про телебачення і радіо-мовлення», «Про телекому-нікації», «Про захист інфор-мації в автоматизованих системах», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Украї-

ні», «Про порядок висвіт-лення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про Націо-нальну Раду України з пи-тань телебачення і радіо-мовлення», яка повинна бу-де узгоджувати ліцензійну діяльність щодо пріоритетів у розподілі радіочастотного ресурсу із Нацкомінфор-мом, та багато інших зако-нів, в т. ч. і деяких норм Конституції, Цивільного, Кримінального кодексів Ук-раїни та Кодексу про адмі-ністративні правопорушен-ня.

Належить невідкладно по-вернутися до Концепції Націо-нальної інформаційної політи-ки, яку готували найкращі фа-хівці права, включно з наукови-ми співробітниками Інституту держави і права ім. В. Корещ-кого Національної академії наук України і яка була погоджена з усіма державними безпекови-ми інституціями, пройшла пар-ламентську процедуру підго-товки та отримала схвалення Верховної Ради України у пер-шому читанні. Треба взяти за основу цей документ, уточнити та осучаснити відповідно до на-бутого досвіду та існуючих полі-тико-правових реалій і опера-тивно внести на затвердження українського парламенту. На розмиткування часу просто вже нема!

Усе інформаційно-правове поле належить привести до єв-ропейських і міжнародних пра-вових стандартів та вийти на прийняття Інформаційного Ко-дексу. Ця величезної ваги робо-та має, вочевидь, бути найваж-ливішою функцією Держкомте-лерадіо та Мінінформу най-ближчого часу, а після створен-ня на їх базі Нацкомінформу — сферою його відповідальності, як їх правонаступника зі збере-женням тих функцій, які залиша-ються після створення системи суспільного мовлення.

У зв'язку з цим мають бути внесені зміни і до низ-ки інших норм Конституції. З переліку посад, зазначе-них у ст. 85 п. 12, треба бу-де вилучити посаду Голови Державного комітету теле-бачення та радіомовлення України і додати: п.12-2 **«призначення на посаду і звільнення з посади за поданням Президента Ук-раїни Голови Національ-ного Комітету інформа-ційної політики та інфор-маційної безпеки Украї-ни». До ст. 106 додати п. 15: «Вносить до Верхов-ної Ради України подання про призначення на поса-ду та звільнення з посади Голови Національного Ко-мітету інформаційної полі-тики та інформаційної безпеки України», змінив-ши послідовно нумерацію наступних частин цієї статті Конституції.**

Оскільки Президент Украї-ни забезпечує державну не-залежність та національну безпеку, то саме він має вно-сити до Верховної Ради цю кандидатуру на призначення.

У ст. 107 Конституції треба передбачити **вход-ження за посадою Голо-ви Національного коміте-ту інформаційної політи-ки та інформаційної без-пеки України до складу Ради національної безпе-ки і оборони України.** Тим самим через цю по-садову особу в РНБО бу-де представлятися пози-ція і громадянського суспільства.

Такі основні, базові пропо-зиції, врахування яких у Кон-ституції України забезпечить ефективну дію правових меха-нізмів формування і здійснення національної інформаційної полі-тики в інтересах, на ко-ристь і за прямої та без-посередньої участі гро-мадян, суспільства та держави.

Єднаймося і перемагаймо! За нами — Україна!

Іван ЧИЖ, експерт, народний депутат України 2—3-го скликань, Голова Держкомтелерадіо у 2002—2006 роках.

Учні школи №1 міста Іршави самостійно виготовляють «валентинки» для бійців АТО. У загальноосвітньому закладі переконані, що їхні маленькі сердечка зможуть підняти настрій бійцям, збагнути, що тут їм вдячні, про них пам'ятають і розуміють важливість їхньої роботи. І найголовніше — чекають їх додому живими, *передає наш закарпатський власкор Василь Нитка*

Селищного голову затримано на Кіровоградщині під час отримання хабара в 12 тисяч гривень за розміщення на території населеного пункту торговельного павільйону. Чоловік уже потрапляв у поле зору правоохоронців за аналогічні дії 2011 року, *повідомляє наш власкор Петро Мельник*

Академію перевели на дрова

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

На альтернативні види палива перевели котельню Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Т. Шевченка на Тернопільщині.

Тут встановлено потужний котел на дрова, який обігріває усі корпуси навчального закладу, а це 28 тисяч квадратних метрів. Приміщення академії високі й старовинні: тут розта-

шовувався знаменитий Волинський ліцей, на базі якого створено Київський університет. Завдяки новому котлу можна буде заощаджувати за опалювальний сезон майже півмільйон-

на гривень. За словами ректора академії Афанасія Ломаковича, в умовах такої зими, як цього горічна, потужності альтернативного котла цілком вистачатиме, буде суворіша зима — можна підключити два газові. Всі роботи зі встановлення котла вітчизняного виробництва проведено за рахунок субвенції держави (майже 600 тисяч гривень), призначеної для впровадження енергоощадних технологій. Паралельно облаштували склад для дров, замінили димові вентиляційні труби.

Торік на Тернопільщині на альтернативні види палива перевели 68 закладів освіти, медицини, соціального захисту, що дало змогу зекономити на споживан-

ні газу 19 мільйонів гривень. Загалом обсяг на енергоносії за рік витрачає два мільярди гривень, тож роботи з переведення газових котлів на альтернативні види палива триватимуть. Як повідомив заступник голови облдер-

жадміністрації Леонід Бицюра, це один з пріоритетних напрямів діяльності влади. Тепер тут працюють над відновленням Шумського торфобрикетного заводу, адже ціни на дрова також зростають, а торфобрикети за високої

тепловіддачі коштуватимуть дешевше.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

На знімку: котел на дровах відтіснив газових попередників.

Фото надане прес-службою облдержадміністрації.

ТИМ ЧАСОМ

Пелети замінили газ

У селі Мар'івка Запорізького району соціальну інфраструктуру переводять на альтернативні джерела тепла. Власне, не лише тут, а й у інших населених пунктах активно використовують пресовані лушпиння соняшника, тирсу, солому, гілки тощо. Тільки ними здебільшого топлять грубки, а в Мар'івці пішли далі, встановивши котел на 150 кВт потужності. Відтак, уже забезпечують теплом Будинок культури, бібліотеку, сільраду, і незабаром мають підключити сільську амбулаторію.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

У цінових перегонах лідирують овочі, фрукти і... дитсадки

Січневий індекс споживчих цін у регіоні сягнув 103,3%. Про це «Голосу України» повідомили в Головному управлінні статистики в області.

Майже на чверть підскочили в ціні овочі, фрукти й продукти переробки зернових. Чай, риба й продукти з неї, олія, хліб, макаронні вироби, кондитерські вироби з борошна, маргарин, кондитерські вироби з цукру подорожчали майже на дев'ять відсотків.

— У сфері охорони здоров'я приріст цін становить три відсотки: у тому числі на амбулаторні послуги й фармацевтичну продукцію — три з половиною відсотка, послуги лікарень — майже один від-

РЕГІОН: ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

соток, — зазначила начальник управління Ольга Шпильова.

На сім відсотків піднялися ціни на послуги освітніх закладів — при цьому зростання плати за утримання дітей у дошкільних закладах становило майже 19%.

На думку експертів, на подорожчання в транспортній сфері істотно вплинуло збільшення на понад 10% вартості автомобілів і на 0,5% — палива й мастил.

Майже п'ять відсотків додали в ціні предмети домашнього вжитку, побутова техніка й поточне утримання житла, послуги в сфері відпочинку й культури, відвідування ресторанів і готелів. Єдине, що подешевшало, — це одяг і взуття: за рахунок сезонних знижок ціни тут упали на понад п'ять відсотків.

У козацькому Миргороді «солов'ї Путіна» не щебетатимуть

Виконком Миргородської міськради звернувся до земляків-підприємців із закликом бути пе-

ребірливішими в доборі музичного репертуару. Йдеться насамперед про власників закладів тор-

гівлі та громадського харчування, перевізників, яким повпреди міської влади рекомендують утриматися від трансляції пісень у виконанні артистів, котрі підтримали воєнну агресію Росії проти України. Адже настав час «проявити громадянську позицію, національну свідомість, патріотизм» тим, хто заробляє гроші на фоні такого музичування. Тим паче у місті, яке тривалий час було «столицею» улавленого в боях із ворогами Миргородського козацького полку.

У міськвиконкомі переконані, що основою репертуару, який лунає у тамтешніх ресторанах, кафе чи маршрутках, мають бути твори українських авторів. Насамперед ті, які мають національно-патріотичне нахвалення. Зокрема, козацькі, січові та стрілецькі пісні, твори про Україну, відвагу її захисників, а також «любовна лірика».

Василь НЕЙЖМАК.

Полтавська область.

На знімку: миргородські козаки заповідали нащадкам боронити свою землю не тільки пістолем та шаблею, а й піснею.

Фото з архіву автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

«Азот» думає про молоду зміну

Відновлення роботи севродонецького «Азоту» відкриває нові можливості для студентів Технологічного інституту СХУ ім. В. Дала, учнів Севродонецького хіміко-механічного технікуму й професійних ліцеїв. 400 юнаків та дівчат тепер зможуть пройти на заводі виробничу практику й надалі тут працювати. На «Азоті» добре підготувалися до цієї події. Ті, хто працюватиме з молоддю, попередньо опанували тонкощі педагогіки й психології на заняттях у навчальному центрі підприємства.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Чекають від держави допомоги

З нетерпінням і поки що з надією чекають сумські аграрії допомоги напередодні весняно-польових робіт. Тривожитися їм і справді є від чого. Аграрний сектор Сумщини сьогодні заледве наполовину забезпечено мінеральними добривами. З необхідних 55 тисяч тонн у наявності лише 26 тисяч. Тож сумські аграрії через «Голос України» просять нагадати урядовцям: війна війною, а посівна посівною. Запастися добривами селяни не мають змоги через «ціновий паритет» на них, який за останні два місяці підскочив удвічі. Утім, мож-

ливо, урядовці аграріїв таки почують, згадавши, що торік валовий урожай зерна вперше в історії Сумщини зріс до чотирьох мільйонів тонн.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ЦИФРА

168,4 млн. грн.

сплатили торік держлісгоспи Житомирської області податків, зборів та обов'язкових платежів. Це на 52,2 відсотка більше, ніж 2013-го. Натомість державне фінансування на потреби цих підприємств і Поліського природного заповідника зменшилося на 24 відсотки.

Олексій КАВУН.

Столиця віддаляється

З 20 лютого Укрзалізниця планує скоротити маршрут поїзда №142 Львів—Київ. Тепер цей пасажирський поїзд відправлятиметься не зі Львова, а з волинського Ковеля. Як пояснюють в Укрзалізниці, на такий непопулярний крок вони пішли через малу кількість пасажирів на цій ділянці. Тож незабаром жителі міст Соснівка, Червоноград, Сокаль, що на Львівщині, а також волинських райцентрів Іваничі,

Турійськ, міста Володимир-Волинського будуть позбавлені прямого залізничного сполучення зі столицею.

Добиратися ж до Львова, наприклад, жителям Сокаля, Червонограда, Соснівки теж буде проблематично. Шосе Червоноград—Жовква—Львів перебуває в жахливому стані. Тож мешканці згаданих міст налаштовані рішуче і готові навіть відатися до блокування доріг.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Бюрократичну тяганину побороти важко

Понад 600 тисяч гривень виплачено батькові загиблого солдата, в інтересах якого прокуратура області пред'явила до суду позов про визнання протиправною бездіяльність Міністерства оборони та зобов'язання призначити одноразову грошову допомогу, передбачену Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Не чекаючи судового рішення, військове відомство виділило відповідну суму. Позов заявлявся через бюрократичну тяганину. Хоча батько подав до уповноваженого державного органу всі документи, необхідні для призначення одноразової грошової допомоги, рішення про неї не ухвалили кілька місяців.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ДОБРІ СПРАВИ

Передали двигуни для тролейбусів

Коштом комунального підприємства «Вінницька транспортна компанія» відремонтовано 16 електродвигунів для тролейбусів, що курсують вулицями Северодонецька на Луганщині.

Вчора їх відправили з депо, де тривав ремонт, до місця призначення. «До нас звернулася міська влада Северодонецька з проханням допомогти у вирішенні наболілої проблеми, — каже директор КП «Вінницька транспортна компанія» депутат облради Микола Форманюк. — У колективі вирішили виконати ремонтні роботи власним коштом. Це наша підтримка северодонецьких тролейбусників у непрості для них часи. Фахівці і робітники поставилися до виконання завдання з особливою відповідальністю. Готові також поділитися досвідом створення ремонтної бази».

У Вінниці четвертий рік поспіль реалізують програму капітального відновлення електротранспорту. Протягом цього часу модернізовано понад сто тролейбусів та більше двадцяти трамваїв. Капітальний ремонт одного електротранспортного засобу коштує приблизно двісті тисяч гривень. Крім того, протягом 2013—2014 років придбано 30 одиниць нових тролейбусів та 46 автобусів для міських перевезень пасажирів. Весь трамвайний парк оновлено за рахунок придбання трамваїв швейцарського виробництва. Майже 80 відсотків пасажирів у місті перевозять електротранспортом.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Від школярів — цілий автобус консервації

Від Тячівської молодіжної організації «Громада» землякам, котрі несуть службу на сході України, відправлено чергову партію допомоги. У благодійному вантажі — все, що необхідно бійцям: від води, предметів гігієни до продуктів харчування. А з Широколузької загальноосвітньої школи передали цілий автобус консервації, комплекти термобілизни, крупи, картоплю, шкарпетки... Також за сприяння учнів і педагогів Тячівської ЗОШ І—ІІІ ступенів №1 ім. Василя Гренджі-Донського, підприємців міста зібрані кошти на придбання приладу нічного бачення для Мукачівської оперативної-бойової комендатури «Саламандра». Його буде вручено відрядженим у зону АТО Станіславу Дерену та Геннадію Рошчі.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

ОБЕРЕЖНО!

...квартплату збирають шахраї

До деяких ремонтно-експлуатаційних підприємств (РЕП) Севастополя останнім часом стали дедалі частіше приходити городяни з однієї метою — перевірити, чи надійшли на рахунок підприємства платежі за послуги. Нерідко співробітники РЕПів відповідають: «Та ми ще і квитанцій не виписували». Під час перевірки з'ясовується, що отримані мешканцями квитанції — підроблені, як і номери рахунків на них.

Проблема стала настільки серйозною, що її обговорили чиновники міського «уряду» на нещодавній апаратній нараді. «Губернатор» Сергій Меняйло доручив підлеглим «опрацювати питання про комерційні керуючі компанії, що заходять у місто» і «розібратися з фактами шахрайських дій з їхнього боку». І привів приклад: «Міську керуючу компанію» уже перевіряють на предмет незаконного збору та підробки підписів мешканців багатоквартирних будинків.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Підвищення тарифів на проїзд оскаржують у суді

Столиця і досі не може оговтатись від різкого зростання вартості проїзду у громадському комунальному транспорті. Обурені не тільки пересічні кияни, а й депутати міської ради. Фракція «Об'єднання «Самопоміч» у Київській міській раді поставила під сумнів законність цього кроку і через суд намагається домогтися його перегляду. «Суд повинен дати правову оцінку діям Київської міськадміністрації, так як ми вважаємо, що КМДА порушила законодавство», — заявив під час прес-конференції у столиці голова громадської організації «Самопоміч» у Києві Юрій Вахель. Як повідомляє Інтерфакс, Окружний адміністративний суд Києва провадження по відповідному позову відкрив 10 лютого.

Позиція очільника столиці — підвищення цін на проїзд є вимушеним кроком: «Наше ключове завдання — щоб метро і громадський транспорт ефективно працювали». Утім, саме в економічній обґрунтованості підняття тарифів найбільше і сумніваються кияни, у тому числі і представники депутатського корпусу. Перед тим як йти до суду, депутати міськради із відкритим листом зверталися до голови КМДА. «Єдиною аргументацією збільшення тарифів є збитковість КП «Київський метрополітен» та КП «Київпаstrans». Ці збитки КМДА вирішила закрити грошима з кишень мешканців міста Києва, замість того, щоб провести незалежний аудит та затвердити антикризові програми з реформування зазначених підприємств», — йдеться у зверненні. Крім того, за словами депутатів від «Самопоміч», не було враховано думку киян. Формально, проект рішення про перегляд тарифів винесли на громадське обговорення. Кияни навіть надсилали свої пропозиції, серед яких були й цілком адекватні.

Тож зараз уже у судовому порядку постала вимога скасувати прийняте рішення про підвищення тарифів. Передусім депутати від «Самопоміч» вимагають провести незалежний аудит комунальних перевізників, сформувати пакет антикризових заходів, спрямованих на їх реформування, повернути весь прибуток від реклами та оренди цих підприємств у їх розпорядження. І тільки після цього, з урахуванням реального економічного стану цих КП, затвердити об'єктивні тарифи.

Тетяна СУВОРОВА.

ФОТОФАКТ

На Бортницькій станції аерації ПАТ «АК «Київводоканал» відбулася робоча зустріч за участю Київського міського голови, голови КМДА Віталія Кличка (на знімку в центрі) і представників місії з оцінювання Японського агентства міжнародного співробітництва «Джайка» в рамках реалізації проекту реконструкції станції.

Фото Павла БАГМУТА (Укрінформ).

Розшуковуються... «зниклі» бомбосховища

На Херсонщині розшукують бомбосховища та захисні укриття, які зникли з документів та обліку завдяки місцевим чиновникам. Так, у прикордонному з окупованим Кримом Генічеському районі експерти Фонду держмайна, БП та служб цивільного захисту виявили одразу 11 таких укриттів, які ще кілька років тому визнали непридатними та

списали, можливо, готуючи до продажу чи здачі в оренду «потрібним» комерсантам.

Здебільшого це підвали або цокольні приміщення у будівлях підприємств, житлових будинків та бюджетних установ, що справді можуть стати прихистком у разі надзвичайної ситуації. Але не раніше, ніж їх відремонтують: заступ-

ник міського голови Генічеська Андрій Євстратов каже: нерідко тут відсутні аварійні виходи, ємності для води, а частина з них ще й підтоплена ґрунтовими водами. Утім кошти на ті роботи ані в обласному, ані в міському чи районному бюджетах на цей рік не передбачили.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Вимагали вимкнути сигнал російської пропаганди

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У самому концерні такі закиди називають інформаційною атакою, біля витоків якої, буцімто, стоять колишні керманичі підприємства. До слова, у саботажі гендиректора КРРТ зацікавив і міністр інформаційної політики Юрій Стець. «Генеральний директор Концерну РРТ — це саме та людина в державі, яка, як на мене, саботує відновлення трансляції українських телеканалів та телеканалів так званих «ЛНР», «ДНР» на тимчасово окупованих територіях. Так це чи ні, дізнаємось протягом найближчих днів від компетентних органів...» — написав він на власній сторінці у Facebook.

Тим часом уряд уже доручив провести службове розслідування з питань належного виконання гендиректором КРРТ обов'язків щодо діяльності філій концерну на території проведення АТО. Термін, введений на перевірку, минає цими днями. Учасники вчорашньої акції переконані: вимкнення російської пропаганди значно пришвидшить закінчення воєнних дій на Донбасі. Не погодитись із цим складно, от тільки зробити це нікому вже майже рік не вдається.

Вл. інф.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ФОТОФАКТ

У Київському національному музеї російського мистецтва триває виставка «Народжені Україною. Погляд здалеку».

Фото УНІАН.

До реліквії з Ватикану вишикувалися черги

По кілька годин львів'яни та гості міста стоять в довгих чергах, аби потрапити до Собору святого Юра і вклонитися унікальній релігійній реліквії — нерукотворному лику Ісуса Христа. Це полотно, яке покидало Ватикан за останніх 100 років лише один раз, привезли до Львова на два тижні. Живий ланцюг паломників перед собором тягнеться на кількасот метрів, аж до університету Франка. У чергах доводиться стояти по 5—6 годин.

Науковці вважають ікону одним з найдавніших зображень лику Ісуса, що дійшли до наших днів. За одним переказом, цар Едесси Авгар хворів на проказу і, почувши про чудотворну силу Христа, направив до нього своїх посланців із проханням приїхати та зцілити його. Ісус написав цареві листа

і передав хустку з відбитком свого обличчя. Коли той побачив божественний лик на хустині, то зцілювався від хвороби. За іншим переказом, жінка Вероніка отерла своєю хустиною лице Христа, коли той ішов хресною дорогою на Голгофу.

Богдан КУШНІР.

Львів.

Навчально–виробничі майстерні Уманського агротехнічного коледжу розпочали відновлення пошкодженого БТРа, доставленого волонтерами із зони АТО. Майстри виробничого навчання разом зі студентами вже відремонтували для потреб армії два автомобілі «УРАЛ» та два ГАЗ–66. Працюють майбутні аграрії разом зі своїми наставниками у вихідні та позанавчальний час. Запчастини до фронтової техніки допомагають шукати волонтери, *передає наш власкор Лідія Титаренко*

Шахтарям Держжинська видобувати вугілля заважає бюрократія

Вибійник шахти «Північна» державного підприємства «Держжинськвугілля» Дмитро Хайрулін працює під землею чотирнадцять років. Гірник каже, що зараз шахтарі переживають найскладніші часи. Заробітки різко впали, видобуток палива стримується, тисячі робітників — у вимушеному простой.

— Зарплату дають по крихтах. Раніше було 9—10 тисяч гривень на місяць, зараз — 1,5—2 тисячі. Із них 1200 гривень плачу за «комуналку». У нас із дружиною двоє дітей: семи і п'ятнадцяти років. Я звик, що родина залежить від мене. А тепер живемо впроголодь, в усьому собі відмовляємо, — не приховує емоцій вибійник.

«Голос України» у листопаді розповідав про складну ситуацію на шахтах Держжинська, де проходження виробок зупинилося через брак вибухівки. Місто перебуває під контролем української влади, і держжинські гірники могли би забезпечувати країну вугі-

лям, якого так не вистачає. Але без вибухівки видобувати паливо місцеві шахти не можуть, а доставити необхідні матеріали тривалий час заважала заборона відвантажувати вибухові речовини до зони АТО.

Протягом кількох місяців керівники шахт, профспілкові лідери і «батьки міста» намагалися подолати бюрократичні перешкоди, через які гірники опинилися у вимушених відпустках і без зарплати. Проблема зрушила з місця, і 28 листопада в об'єднанні отримали вибухівку із Павлограда і Польщі. Привезли й детонатори.

— Але вугільні підприємства цього року позба-

вили державної підтримки, а без неї не можемо забезпечити роботою всіх. Прохідники працюють лише на 20 відсотків від можливостей, — розповів голова Держжинської територіальної організації профспілки працівників вугільної промисловості України Василь Щербань.

За словами профспілкового лідера, шахти об'єднання за ці місяці потроху відпрацьовували старі запаси: на-гора видають 13 тисяч тонн палива замість 45 тисяч, як за нормальної роботи. Матеріальне становище і шахт, і шахтарів залишається складним.

— Після акції протесту гірників у Києві наприкінці січня у нас відбулася зустріч із прем'єром. Я також виступав і пояснив, що таке шахти крутого падіння в Центральному Донбасі, — пояснює Василь Щербань. — Заборго-

ваність по зарплаті закрили за листопад і частково — за грудень. Більше грошей люди не отримували. І взяти їх без держпідтримки немає де.

Заморське — не дешевше вітчизняного

Вибійник Дмитро Хайрулін каже, що коштів від реалізації палива не вистачає, щоб заплатити і колективу, і за необхідні матеріали тощо: «Не працюємо, тому що вставляють палиці в колеса. Невже нашої країні не потрібне вугілля? Ми видобуваємо дуже цінне коксівне паливо для металургії. І могли би давати його більше. Але зараз займаємося лише підтриманням лав, водовідливом і збереженням робочих місць. За шахтарів раніше стояли горою, а те-

пер зрівняли з землею. Шкода тих, хто працює на поверхні і не отримує зараз грошей: серед таких людей — матері-одиначки, самотні люди».

Цими днями в колективах також обговорюють скорочення бюджетних витрат за рахунок соціальних гарантій.

— Робітники вважають запропоновані заходи «затягування пасків» знищенням народу України. Розумію, що у держави немає грошей на величезний соціальний пакет. Але не можна одним розчерком скасовувати те, що завойовувалося роками, — переконаний голова організації профспілки працівників вугільної промисловості шахти «Північна» Віталій Воробйов.

— Ми домагалися, щоб у законі «Про престижність шахтарської праці» була закладена норма: 50

ДОВІДКА

Загалом у Донецькій області 95 шахт, із яких 32 розташовані на вільній від окупації території.

санаторно-курортних п'єтків на тисячу шахтарів. Але цього року у нас забрали фонд соцстраху, припинили фінансувати санаторії-профілакторії. І що найбільше тривожить — і літні оздоровчі табори для дітей. Це фактично означає закриття оздоровниць. Заробітна плата заморожена, пільги з податку скасовані, — стривожений голова територіального комітету профспілки.

Через відсутність зарплати і соціальних гарантій шахти Держжинська втрачають кадри: гірники розраховуються, а заміняти їх немає ким. Потерпає й місцевий бюджет, до якого вугільне об'єднання приносило левову частку доходів.

Ліна КУЩ.
Донецька область.

ПІД СТІНАМИ БАНКУ

Із пам'яті багатьох ще й досі не стерлися спогади про черги, котрі доводилось займати під дверима банків ще з опівночі, аби забрати свою тисячу з «Ощадбанку». В тих чергах не одна людина втрачала свідомість, а були й просто жахливі випадки, коли в натовпі хтось прощався з життям. Здавалося, навчені таким досвідом, вкладники вже ніколи не влинуть у подібну банківську халепу. Та ось все знову повторюється. Під банками то тут, то там збираються натовпи. Ошукані вкладники знову не можуть забрати свої кошти не тільки з депозитів, а й навіть з пенсійних і зарплатних рахунків. Та найбільша проблема у тому, що на відміну від «юліної» чи «вітніної» тисячі, виплату якої свого часу гарантував і фінансував уряд, нинішню тисячу тепер ніхто нікому не обіцяє. І не гарантує.

Не один день збирались клієнти «Дельта Банку» під його відділеннями у Хмельницькому. Люди за будь-якої погоди приходили і годинами стояли просто неба, аби забрати свої гроші. Причому в загальному натовпі були і ті, хто поклав кошти на депозит, і ті, кому пенсійні та зарплатні виплати приходять на картки. Шасливчики, котрим вдавалось потрапити усередину, могли зняти з рахунків по кілька сотень.

Люди із черги розповіли, що можуть зняти із депозиту не більше трьохсот гривень у день. А клієнтам цього ж банку у Кам'янці-Подільському ця планка була знижена до двохсот гривень. Тим, хто отримує пенсії чи зарплати, видавали по півтисячі в одні руки. Хоча співробітники банку запевняли, що за кілька днів ситуація з готівкою стабілізується, проте більша частина вкладників все-таки вважала себе ошуканою. Люди нажахані тим, що свої кривні їм не вдається забрати. Адже якщо ліміт видачі готівки існуватиме й надалі, то, зрозуміло, що за сумою у декілька тисяч доведеться ходити місяцями. Кого потішить така перспектива?

Ганна Андріївна — клієнтка іншого банку. Вважає, що їй пощастило, бо січневу пенсію у півтори тисячі гривень розраховує забрати за три прийоми. Два «транші» по півтисячі уже успішно отримала завдяки кооперації з такими ж колегами по нещастю. Пенсіонерки дзвонять одна одній,

сповіщаючи, коли будуть гроші, і хто зайняв чергу для всіх. Після того, як Ганна Андріївна забере останніх півтисячі, вона більше не хоче мати справу з банками і планує перевести свою пенсію для виплати через пошту. В тому, що у неї буде більше шансів, що там не виникнуть борги, не впевнена. Та історії тих, з ким довелось стояти в одній банківській черзі, лякають ще більше. Люди кажуть, що їх доларові заощадження вже перерахували у гривневі, і їх так само віддають крихітними порціями.

Грошей немає. Покладіть їх... на депозит

Ще з гіршою ситуацією зіткнулась вкладниця банку «Укоопспілка» хмельничанка Ольга Опанасівна. Кілька років тому вона поклала суму на депозитний рахунок. Щороку автоматично продовжувала вклад на новий термін, зберігаючи кошти на крайній випадок. А по закінченні терміну договору наприкінці минулого року прийшла за гривнями і почула від оператора: «Готівки немає. Треба трохи зачекати. А щоб ви нічого не втрачали, і гроші не лежали просто так, без нарахування відсотків, давайте оформимо новий договір депозиту». Пенсіонерка погодилась на таку умову і оформила вклад ще на один місяць, сподіваючись, що за цей час все владнається. Та

Бабусина тисяча

Отримати її ще важче, ніж «юліну» чи «вітніну»

лише згодом зрозуміла, що банк просто затягує час.

Тому що відповідно до статті 625 ЦКУ боржник (а таким стає банк, не видавши депозит. — Авт.), який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом.

Уже після закінчення терміну другого договору Ольга Опанасівна знову не отримала своїх коштів. Не вдалось зробити це і після письмової заяви до керівництва хмельницької філії банку. Тепер залишається ще один варіант — звернення до суду. Але зрозуміло, що 83-річній пенсіонерці пройти цей шлях буде вкрай складно. І при цьому жодних гарантій ані з боку судової влади, ані з

боку Нацбанку, ані з боку держави в тому, що її права будуть захищені, а гроші повернуті — немає.

Захистили тих, хто брав. Але не тих, хто віддав своє

Найгірше те, що подібні випадки — це не прикриті ситуації, що виникають з окремими клієнтами. Практика, коли банки ухиляються від виплати депозитів, набуває дедалі більшого поширення. Люди знову почуваються обкраденими банками і ошуканими державою.

Останнім часом хоча б частково захистити свої права вдалось валютним позичальникам. Верховна Рада ухвалила проект закону про мораторій на стягнення майна громадян, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті. НБУ погодив із банками — найбільшими кредиторами з іпотеки і з об'єднан-

нями валютних позичальників текст меморандуму, який передбачає реструктуризацію валютних кредитів у гривню за курсом на день реструктуризації та дарування курсової різниці за 2014 рік пропорційно до погашення кредиту. Реструктуризацію проводитимуть за іпотечними валютними кредитами із залишком основної суми боргу не більше 2,5 мільйона гривень за офіційним курсом на 1 січня 2014 року. І це справді серйозні зрушення, які виведуть із глухого кута чимало родин, що потрапили у боргову яму.

Але не варто забувати, що кількість тих, хто брав гроші в борг, значно менша від тих, хто віддав свої кривні на зберігання банкам. Хто ж обстоюватиме їхні інтереси? Особливо в тих випадках, коли банки не визнані банкрутами, не припинена їх діяльність і не вступають у силу виплати через фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Однак держава встигла подбати про свої бюджетні інтереси, зобов'язавши кожного вкладника сплатити податки до державної казни із прибутку на банківські вклади. Тільки за три місяці мешканці області златили 5,7 мільйона гривень податку на доходи фізичних осіб за депозитами, поточними рахунками у банках, ощадними сертифікатами та вкладами у кредитних спілках. У власників цих коштів ніхто навіть не запитував, чи готові вони їх платити. Банки та кредитні спілки автоматично перераховують ці кошти без втручання вкладників. Утримується 15 відсотків від прибутку вкладника, не залежно від суми депозиту та розміру отриманих відсотків. Це правило виконується усіма беззастережно. І вкладники змушені дотримуватись цих фінансових правил. Чому ж стосовно них ніхто не поводить себе з такою ж самою обов'язковістю? Тим паче, коли дуже часто йдеться про заощадження, зібрані із мізерних пенсій та зарплат.

У Хмельницькому кілька тижнів тому активісти намагались зібрати «банківський майдан». Але масової акції не вийшло. Можливо, через те, що левова частка потерпілих — люди похилого віку, котрі просто не готові брати участь у багатолюдних мітингах. Можливо, ще й через те, що вони не такі «зубаті», як валютні позичальники, серед яких переважно підприємці та економічно активне населення.

Хто ж допоможе забрати бабусину тисячу? Особливо тим, у кого в запасі уже не так багато часу, щоб чекати роками, поки якийсь новоспечений уряд пообіцяє чергову тисячу.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.
На знімку: у надії отримати свої 300—500 гривень люди годинами стояли під відділеннями банку.

Фото автора.

Матеріальне становище і шахт, і шахтарів залишається складним

За два дні до кінця війни...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Більш детально про мінські домовленості розповів на своїй сторінці в Фейсбук заступник голови адміністрації Президента Валерій Чалий. За результати переговорів ухвалено два документи: «Комплекс заходів з виконання мінських домовленостей» (в рамках Тристоронньої контактної групи) і Декларація на підтримку цих заходів, схвалена президентами України, Франції, Росії та канцлером Німеччини. Ключові позиції: всеохоплююче припинення вогню; виведення важких озброєнь (артилерійських систем, ракетних систем залпового вогню) на безпечні відстані; верифікація та моніторинг ОБСЄ; звільнення всіх незаконно утримуваних не пізніше ніж на 5-й день після виведення важких озброєнь (тобто не пізніше, ніж на 19-й день після припинення вогню); допуск гуманітарної допомоги та запровадження міжнародного механізму; графік відновлення українського контролю на кордоні з Росією. Ніякої автономії чи федералізації! Тільки децентралізація.

Бажане чи дійсне? Збагнути, чи означають

мінські домовленості, що настане кінець кровопролиття і руйнування українського Донбасу, намагаються в усьому світі. Ще до початку переговорів прем'єр-міністр Великобританії Девід Кемерон застеріг від політики «умиротворення» щодо Росії з бо-

трималися в цьому питанні разом, і правильно — протиставляти себе Володимиру Путіну», — цитує AFP. Агентство також наводить слова учасниці переговорів федерального канцлера Німеччини Ангели Меркель, яка по завершенні зустрічі в Мін-

ку Заходу. Виступаючи перед британським парламентом, він заявив: «Важливо, щоб на нашому Європейському континенті було правилом, аби ми не відповідали умиротворенням на агресію та жорстокість». «Тому правильно зберігати санкції, правильно, щоби Європейський Союз та Америка

ську заявила, що не має ілюзії стосовно підсумків переговорів: для досягнення миру в Україні залишається багато перешкод. Інший учасник переговорів президент Франції Франсуа Олланд також написав у Твіттері, що хоча з'явилися «серйозні надії, але не все ще зроблено».

Навіть лідер самопроголошеної «ДНР» Олександр Захарченко, хоч і поставив свій підпис під договором, заявив, що «пункти підписаного документа потребують додаткового узгодження». Та й Путін, схоже, не до кінця розуміє, що саме відбувається на Донбасі. «ДНР» та «ЛНР» запевняють, що... оточили

такі відбувається у реальному житті»...

А в реальному житті увага всього світу нині прикута до України. Коли після виснажливих нічних перемовин Петро Порошенко повідомив журналістам, що в нього немає «хороших новин», бо глави самопроголошених республік не бажають підписувати узгоджений «нормандською четвіркою» документ, російський рубль просто обвалився. І падіння припинилося тільки, коли переговори поновилися. «У ці дні нафта перестала впливати на курс, — прокоментував у Фейсбуку падіння курсу рубля російський опозиціонер Борис Немцов. — Впливає тільки війна з Україною. Не домовляться, буде дуже погано. Нові жертви, нові санкції, новий виток цін, зменшення доходів і поставки зброї з Америки, якої поки нема, як нема й американських та натовських солдатів».

По завершенні переговорів Петро Порошенко, Ангела Меркель, Франсуа Олланд відбули до Брюсселя, щоб узяти участь у засіданні Ради ЄС. Володимир Путін повернувся у Росію.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (пресслужба Президента України).

КОМЕНТАРІ

Експерт Центру суспільних відносин Євген МАГДА:

— Перше, це крок уперед, порівняно з мінськими домовленостями у вересні. Хоча змістовно вони нагадують одне одного, але те, що були присутні четверо лідерів держав «нормандської четвірки», свідчить про певний прогрес. Друге, важливо, що Україна виступала єдиним фронтом з Європейським Союзом, а Путін — із самопроголошеними ЛНР і ДНР. Третє — на жаль, шанси на виконання цих домовленостей невисокі. Але навіть надія на перемір'я та припинення вогню, звільнення військовополонених є певною спробою стабілізації ситуації на Донбасі. Це варто того, аби проводити такі тривалі

переговори. Й четверте, гадаю, що для лідерів Заходу це став момент істини. Меркель і Олланд тепер безпосередньо переконалися у тому, who is mister Putin.

Головний редактор «Ехо Москви» Олексій ВЕНЕДИКТОВ:

— Мені здається головним те, що вони — лідери — відмовилися від підписання документа. Усе було готове: стояв стіл, стояли прапори, лежали ручки. Повинні були прийти чотири лідери й підписати документ. Вони відмовилися і передали документ на підписання (на цей момент) контактній групі. Це втягує в зобов'язання лідерів самопроголошених ДНР і ЛНР, яких немає серед цієї верхньої групи. Лідери ДНР і ЛНР беруть на

себе зобов'язання — Плотницький і Захарченко, а Путін, Порошенко, Меркель і Олланд — не беруть на себе відповідальності за можливий зрив документа, не підписують документ.

Російський публіцист, політик Олександр НЕВЗОРОВ:

— Я думаю, що саміт у Мінську — це товчіння води в ступі, бо війна вже давним-давно живе за своїми законами й навряд чи вона послухається якихось кабінетних рішень. Принаймні, немає прецедентів, коли можна було з кабінету зупинити війну, яка вже відчула смак і яка вже є неначе самостійним суб'єктом, яка пізнала смак крові й насолоду перемог і принижень і коли уже є в

учасників, скажемо так, особисті рахунки.

Політолог Микола ЗЛОБІН:

— Чи може Росія в Мінську наполягати на більшій федералізації України, ніж є у самій Росії? Чи може Росія наполягати на позаблоковому статусі України, якщо в неї самої такого статусу

немає і бути не може. Хто візьме на себе важкі фінансові зобов'язання? Хоч би про що домовилися в Мінську, головне питання: як це виконуватиметься і хто це виконання контролюватиме. Диявол, як завжди, у деталях.

Підготував Віктор ТИМОШЕНКО.

А Лукашенко подавав «боеприпаси»

Безперечно, одним із героїв мінських переговорів став президент Білорусі Олександр Лукашенко. По завершенні зустрічі він розповів журналістам, що вночі гості «їли яєчно, сир, молочні продукти, випили кілька відер кави». Повідомив, що експерти, які працювали над документами, спали позмінно. А ось главам держав поспати не вдалося, як і самому Олександру Лукашенку. «Як я можу спати? Як без боеприпасів може йти війна на мирному фронті? Моє завдання було боеприпаси підносити вчасно. Тому я старався виконувати свою функцію», — заявив він, зізнавшись, що особисто подавав переговорникам каву.

МВФ виділяє 17,5 мільярда доларів фінансової підтримки

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Нагадаємо, переговори з МВФ відбувалися дуже напружено — найважчими питаннями були тарифи на енергоресурси та податки.

Паралельно з виступом Крістин Лагард (на знімку) Кабмін України затвердив меморандум співробітництва з МВФ строком на 4 роки і з використанням механізму розширеного фінансування (Extended Fund Facility). «Торік у нас була програма з МВФ — «стенд-бай», згідно з якою весь перелік реформ було виконано урядом. Але у зв'язку з російською військовою

агресією і загостренням ситуації на сході ми звернулися до наших західних партнерів і МВФ щодо розширення програми фінансової підтримки України, — пояснив прем'єр-міністр

Арсеній Яценюк. — Ми звернулися до МВФ з клопотанням про затвердження Радою директорів МВФ чотирирічної програми співробітництва з Україною, яка в цілому дасть можливість Україні протягом 4 років додатково одержати у вигляді фінпідтримки близько 25 млрд. дол., з яких 17,5 млрд. дол. — це кошти, які МВФ надасть Україні для стабілізації фінансової ситуації в країні».

Справді, нині з МВФ Київ працює за дворічною програмою «стенд-бай». Відповідні документи про відновлення співробітництва були

підписані в квітні 2014 року. Програма розрахована на понад 17 млрд. доларів кредиту. На цей час Київ отримав 4,5 млрд. Утім, за розрахунками фахівців фонду, для стабілізації української економіки потрібно ще додатково 15 млрд. Від початку цього року уряд працював над тим, щоби, окрім програми «стенд-бай», співпрацювати й на вищому рівні — EFF (механізм розширеного фінансування). Від початку січня у столиці працювала спеціальна місія МВФ. У Мінфіні сподіваються, що після узгодження програми (у тому числі, й Радою директорів

МВФ, що ще попереду) до кінця лютого Україна отримає новий транш. Принаймні, як повідомляють українські експерти з фінансового сектору, такі неформальні домовленості були досягнуті під час економічного форуму в Давосі. Міністр фінансів Наталія Ярьсько підкреслила, що нова програма співпраці з МВФ стане не тільки запорукою відновлення стабільності системи державних фінансів, а також дороговказом для переговорів з іншими кредиторами і власниками українських бондів.

Мargarita СОКОЛОВСЬКА.

ПЛАНЕТА

Греція просить грошей і обіцяє не економити

Учора увага більшості українців була прикута до подій у Мінську. Втім, не менш важливі для Європи події відбувалися потім у Брюсселі, куди на неформальний саміт приїхали всі лідери країн Євросоюзу, а також Президент України Петро Порошенко. Там не лише обговорювали досягнуті мінські домовленості, а й нову стратегію відносин з Грецією.

«Голос України» в попередньому номері уже писав, що грецький популістський уряд, який прийшов до влади після позачергових парламентських виборів, вимагає продовжити фінансову підтримку країни, але водночас відмовляється від суворих заходів бюджетної економії. Така позиція не сподобалася передусім головному позичальнику — Німеччині. Напередодні саміту єврогрупі теж не вдалося дійти з Грецією згоди щодо продовження фінансової допомоги. Після 7-годинного засідання учасники зустрічі навіть не зробили спільної заяви. Це свідчить, що розбіжності між двома сторонами, як і раніше, великі. Й доведеться йти на великі поступки, щоб подолати розрив. Водночас коштів у грецькому бюджеті, за даними агентства «Блумберг», вистачить лише до кінця лютого. На момент верстки номера саміт щойно розпочався, тому про деталі перебігу читайте в наступному номері.

Японія знищила касетні бомби

Японія виконала рішення міжнародної конвенції про касетні боеприпаси, яку було прийнято 2008 року в Дубліні, відрпортувало міністерство оборони країни. Конвенція передбачала, що її підписанти позбудуться запасів такої зброї упродовж десяти років, залишивши тільки невелику кількість для навчальних та наукових цілей.

В Японії налічувалося майже 14 тисяч боекомплектів із касетними бомбами. Кожен такий комплект може нести в собі до 200 бомб малого калібру. Це дуже небезпечна зброя великого ураження. Адже навіть бомби, які не розірвалися одразу, можуть здетонувати через багато років. У світі тисячі мирних громадян загинули й отримали поранення через «віддалені» вибухи боеприпасів. При цьому в переважній більшості випадків жертвами стають мирні люди, зокрема діти.

Повідомляючи про завершення етапу знищення такої зброї, міністерство оборони зазначило, що Японія і надалі «підтримуватиме міжнародні ініціативи із роззброєння». Конвенцію про касетні боеприпаси підписали 113 держав. 90 із них її ратифікували. Однак найбільші виробники цієї зброї — США, Росія, Китай, Індія, Бразилія, Пакистан, Ізраїль — у прийнятті конвенції участі не брали.

Ніна БАЛИКОВА.
Токіо.

На думку голови правління так званого регіонального відділення російського союзу туристичної індустрії в Криму та Севастополі Бориса Зелінського, через інфляцію й нестабільний курс рубля ціни на відпочинок на півострові цього року можуть зрости на 30 відсотків, *повідомляє наш власкор Микола Магдич*

Кабінет Міністрів виділить у 2015 році 12,5 мільярда гривень на компенсацію тарифів, які підвищать у рамках виконання нової програми співробітництва з Міжнародним валютним фондом — УНІАН

Звідки вітер дме

Альтернативна енергетика страждає від бойових дій на сході і непродуманих рішень уряду

Останніми роками вітроенергетика була гордістю країни, тем-пи розвитку галузі вселяли оптимізм. Європейські колеги відзначали значний прогрес і великі перспективи в розвитку українських вітро-електростанцій.

За даними Української вітроенергетичної асоціації (УВЕА), з 2010 року обсяг інвестицій у розвиток сектору становив понад 700 млн. євро, з них 667 млн. євро пішло на будівництво нових станцій. Загальна встановлена потужність вітрогенераторів країни торік становила 497,2 МВт. Нині п'ята частина всіх потужностей залишилася в окупованому Крими, ще три вітропарки розміщуються в Донецькій і Луганській областях, у зоні проведення АТО.

Успіхи і сподівання

У 2013 році було отримано 630 млн. кВт-год «вітрової» електроенергії, або майже 0,33 відсотка від загальної генерації в Україні. Вироблення такої електроенергії в 2014-му майже подвоїлося й за підсумками року становило понад 1,124 млрд. кВт-год.

Галузь розвивалася, і в такому небагатолюдному й науко-ємному секторі, як вітроенергетика, кількість робочих місць становила майже тисячу. Із них понад сто — в секторі малої вітроенергетики. Як повідомили в Українській вітроенергетичній асоціації, в розробці відповідних проектів брало участь 10 девелоперських компаній, 9 проєктних організацій, а в спорудженні об'єктів — 24 будівельні і транспортні компанії.

Щоб долучити українську промисловість і забезпечити необхідну законом місцеву складову в будівництві, було збудовано завод із виробництва сучасних вітроенергетичних установок магатного класу — компанію «ФВТ-Україна». Це підприємство входить у групу «Вітряні парки України». Виробництво комплектуючих розміщується в Донецькій області, на базі Краматорського заводу важкого верстатобудування. За інформацією «Вітряних парків України», це перше підприємство такого призначення в нашій державі та й у країнах СНД.

До 2013 року вітроустановки типу FL потужністю 2,5 МВт випускали за технологією німецької компанії Fuhrlander AG. У 2013-му компанія «ФВТ-Україна» придбала ліцензію в німецької компанії W2E (Wind-to-Energy) на виробництво вітротурбін цього типу. Нині в Україні виробляють великогабаритні комплектуючі (вежі, рами гондоли, анкерні кошки та ін.) й налагоджено складання турбін потужністю по 2; 2,5 і 3

МВт. Це дало змогу енергетикам тільки за перше півріччя ввести в експлуатацію 126,5 МВт нових потужностей.

Кримські потужності

Але в плани внесла корективи «гібридна війна». На жаль, втрачено частину вітроенергетичної потужності України — на території окупованого Криму залишилися вітростанції сумарною потужністю 87,7 МВт. За даними УВЕА, станом на січень 2015 року загальна потужність вітроелектростанцій материкової частини України становить тепер 409,5 МВт.

«Подальша доля кримських вітроелектростанцій, які було примусово націоналізовано, залежить від рішень самопроголошеного уряду Криму, — коментує ситуацію глава УВЕА Андрій Конеченков. — Якщо говорити про приватні українські підприємства, наприклад, про Керуючу компанію «Вітряні парки України», власника Останінської ВЕС під Керчу (сумарна потужність 25 МВт), то подальша експлуатація вітростанції та її майбутнє багато в чому сьогодні залежать від домовленостей між Україною і Кримом».

В Асоціації зазначають, що після появи наказу Державного комітету із цін і тарифів самопроголошеної Ради міністрів Республіки Крим від 13 серпня 2014 року ціна на електроенергію, вироблену приватною Останінською ВЕС, була встановлена на рівні 3,25 російського рубля. У перерахунку на гривні — це в 2,2 разу дешевше, ніж передбачає «зелений» тариф в Україні. Нагадаю, що «зелений» тариф становить майже 1,77 гривні/кВт-год.

Через півроку простою генеруючі об'єкти Криму знову почали виробляти електроенергію для півострова. Водночас питання оплати виробникам за поставлену в мережу електро-

енергію, навіть за такого заниженого тарифу, у Криму до кінця не вирішено.

Робота в умовах війни

Неспокійно і на вітростанціях, що опинилися в зоні бойових дій. Схід України, маючи гарні умови для розвитку альтернативної енергетики, стабільно розвивався й мав великі плани на майбутнє. Поки деякі місцеві вітроелектростанції не отримали пошкодження внаслідок обстрілів.

Позаштатна ситуація сталася з Новоазовським вітропарком у селі Безіменне на узбережжі Азовського моря. Тут, у Новоазовському районі, за 20 кіло-

метрів на схід від Маріуполя, розташовується найстаріший вітропарк на материковій частині країни. Він почав роботу ще в 1996 році як підприємство «Вітроенергопром», експлуатуючи понад двохсот вітротурбін малої потужності, а в 2011-му отримав новий розвиток — було введено 23 сучасні турбіни мегатного класу.

Незважаючи на серйозне пошкодження трансформаторної станції у вересні 2014 року, Новоазовську ВЕС удалося повернути в експлуатацію. Сьогодні співробітники станції підтримують її роботу в штатному режимі, незважаючи на складності експлуатації в зоні проведення АТО.

Воєнні дії в Краматорську вплинули також на випуск устаткування. У липні через обстріли було пошкоджено цех

обробки металу заводу важкого верстатобудування. Після його відновлення виробництво вітротурбін повністю відновили.

Загалом на непідконтрольній Україні території розміщуються три українські вітропарки: Новоазовська ВЕС (23 сучасні установки сумарною потужністю 57,5 МВт і 30,5 МВт «Вітроенергопрому»), а також Краснодонська ВЕС (10 установок на 25 МВт) і Лутугинська ВЕС (10 установок на 25 МВт). Усі вони продовжують роботу, підживлюючи Об'єднану енергосистему України.

«Зелений» тариф залишився без держпідтримки

У 2009—2010 роках законодавці України розробили механізми підтримки розвитку поновлюваної електроенергетики. «Зелений» тариф, зобов'язує ДП «Енергоринок» купувати електрику, яку виробляють сонячні, вітрові, біо- та малі гідроелектростанції

за гарантованим державою пільговим тарифом. Наприклад, для великих вітро-станцій тариф становить 1,779 гривні/кВт-год. А для об'єктів малої вітроенергетики (до 100 кВт) пільговий тариф держава не передбачила.

«Зелений» тариф для сонячних електростанцій варіюється від 5,3371 до 7,3195 гривні/кВт-год, для біогазових — 1,9485 гривні/кВт-год, а для малої гідроенергетики — 1,8299 гривні/кВт-год. Механізм «зеленого» тарифу дав змогу залучити в галузь значні інвестиції.

Однак державна підтримка галузі практично припинилася. Із серпня 2014 року Національна комісія, що здійснює регулювання в сфері енергетики та комунальних послуг, більше не індексує «зелені» тарифи, незважаючи на те, що щомісячний перегляд їхнього розміру з урахуванням курсу євро визначається Законом «Про електроенергетику».

Ще в жовтні під час пресконференції «Україна: європейська інтеграція й поновлювана енергетика. Виклики і перспективи» Олександр Домбровський, котрий займає нині посаду першого заступника голови парламентського Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики і ядерної безпеки, констатував: «Дуже важливо, щоб в Україні, були правила гри, які не можна змінювати. Є правила гри для зовнішніх і внутрішніх інвесторів, і якщо вони почали вже інвестувати в ці правила гри, то ми не маємо права їх змінювати».

Він підкреслив, що знижувати «зелений» тариф можна тільки для нових проєктів, щоб інвестори заздалегідь знали про можливості й перспективи повернення вкладених коштів. До того ж зміни обов'язково повинні бути прописані у відпо-

Встановлені вітроенергетичні потужності по регіонах

Запорізька область — 200 МВт
Донецька область — 88 МВт
Луганська область — 50 МВт
Крим — 87,7 МВт
Миколаївська область — 37,5 МВт
Херсонська область — 34 МВт
Київська область — 0,45 МВт
Джерело: УВЕА.

відному законі. Водночас відзначив, що зниження тарифу в «зеленій» енергетиці не дає значної економії фінансів у бюджеті, оскільки її частка в загальному виробництві енергії в країні поки що дуже мала. А от зупинити подальший розвиток поновлюваної енергетики може.

Обговорення питання продовжилось в листопаді на київському VI Міжнародному інвестиційному бізнес-форумі з питань енергоефективності та поновлюваної енергетики. Під час жвавої дискусії інвестори, представники вітроенергетичної галузі та чиновники Держагентства з енергоефективності та енергозбереження підтвердили, що через порушення законодавства довіра до держструктур, що регулюють цей процес, різко падає.

Лист в останню інстанцію

Наприкінці минулого року Українська вітроенергетична асоціація і представники сектору вітроенергетики знову намагалися звернути увагу на проблему можливого відтоку інвестицій. Фахівці галузі написали письмове звернення Президентові Петру Порошенку, де відзначили, що для розвитку поновлюваної енергетики необхідно стабільне законодавство, зважені й обмірковані рішення уряду.

Глава УВЕА Андрій Конеченков нагадав виданню, що Україна в затвердженому Кабміном 1 жовтня 2014 року Національному плані дій з поновлюваної енергетики встановила амбіційну мету: довести вітроенергетичні потужності до 2020 року до 2280 МВт. На жаль, перегляд тарифу з урахуванням інфляції та обмінного курсу євро до гривні вже коштував вітроенергетичним компаніям 45 млн. гривень, а відсутність індексації тарифу є порушенням Закону «Про електроенергетику». І це істотно гальмує виконання планів і підриває довіру інвесторів до українського законодавства у сфері «чистої» енергетики.

Європейські колеги підтримали українських фахівців. Наприкінці минулого року Томас Беккер, Генеральний директор Європейської вітроенергетичної асоціації, адресував Прем'єр-міністру України Арсенію Яценюку лист із проханням посприяти в рішенні «тарифного» питання.

«Ця ситуація посиляє контрпродуктивний сигнал вітроенергетичній промисловості, особливо з огляду на капіталомісткість цього сектору. У вітроенергетику України вже інвестовано 700 млн. євро, країна вважається ключовим ринком, що розвивається», — вважає Томас Беккер.

А поки що багато експертів сходяться в думці, що в умовах, які створено, ухвалений урядом Національний план дій з поновлюваної енергетики, швидше за все, не буде виконано, а це крок назад стосовно розвитку «чистої» енергетики й забезпечення енергетичної безпеки України.

Лариса БІЛОЗЕРОВА.
Фото із сайту wpu.com.ua

Новоазовська вітроелектростанція, що опинилася на непідконтрольній території, продовжує роботу, підживлюючи Об'єднану енергосистему.

По кому шкільний подзвін?

БЮДЖЕТНІ РИЗИКИ

Вони пережили німецьку окупацію і радянську владу, а нині опинилися під загрозою закриття — через демографічну й економічну кризу. Як повідомляв «Голос України», Верховна Рада спростила процедуру «оптимізації» малокомплектних шкіл, скасувала транспортні пільги для сільських педагогів і учнів (їх залишили тільки пільговикам) і не передбачила в держбюджеті видатків на програму «Шкільний автобус». Хто возитиме дітей до віддалених навчальних закладів і чи знайде місцева влада на це кошти (так само, як і на шкільні обіди), з'ясував наш кореспондент.

На трьох учнів — три працівники

Збаразький район — найближчий до обласного центру, але й тут є своя мальовнича глибинка. Село Івашківці належить до неї. Роботи тут немає, у школі першого ступеня лише три учні: двоє четвертокласників та один першокласник. І стільки само працівників: вчитель, прибиральниця, кочегар.

— Минулого навчального року було четверо дітей, — розповідає завідувачка і вчителька в одній особі Тетяна Турчин — З кожним роком їхня кількість зменшується.

Нині вартість навчання одного школяра — 42 тисячі гривень. Це більше, ніж студента ВНЗ. Два роки тому заклад тут намагалися закрити, але громада згоди не дала. До опорної школи в селі Залужжі — 13 (!) кілометрів. Навіть учнівський автобус, який він був, тут не допоміг би.

Івашківською школою батьки дорожать і всіляко намагаються їй допомогти. У двох кімнатах тепло, чисто, є «внутрішня» вбиральня, маленький спортивний зал зі скромним інвентарем. Безплатних обідів немає. Можна зробити чай. Бутерброди діти беруть із собою, деколи завозять печиво, фрукти, йогурти за рахунок районного бюджету.

Поцастить на першого вчителя — чогось досягнеш у житті

Школу в селі Новики цього ж району відрізняє поважний вік (її звели 1935 року) і цікава архітектурна деталь — збоку до приміщення добудована дзвіниця (на знімку вгорі). Колись навчання велося польською мовою. Дзвін сповіщав про початок і кінець уроку. В роки війни тут була німецька комендатура, але школа ніколи не припиняла своєї роботи.

Заклад, який збудувала громада власними коштами і руками 80 років тому, вижив за Польщі, за німецької окупації, за радянської влади. Чи виживе за незалежної України? Впевненості в цьому, на жаль, немає. Причина та сама: через відсутність роботи молодь залишає глибинку. Секретар Новиківської сільради Ольга Качка наводить статистику: торік у селі померло 19 осіб, народилося п'ятеро.

У Новиківській школі навчається вісім дітей (у кращі часи

було й 40), працює двоє вчителів, третя — з інформатики та іноземної — приїжджає з іншого села.

Школі є чим пишатися. Іринка Канюка, наприклад, посіла перше місце в районі й п'яте в області в конкурсі знавців української мови імені Петра Яценка у своїй віковій категорії. А як талановито розігрували школярки сценки з вертепу! Мимоволі переконалися: провінційність визначається не віддаленістю від великих міст, а рівнем культури й освіченості тих, хто поруч із дітьми. Поцастить на справжнього першого вчителя — і чогось досягнеш у житті.

Є робота в молоді — є діти за партою

Через відсутність якісних доріг, котрі взимку, до того ж, не чистять від снігу, дістатися школі буває нелегко. Дивина та й годі: в районі снігу немає, і тільки обабіч шляху, що веде до села Решнівки, замети. Директор місцевої школи І—ІІ ступенів Ярослава Давимука каже, що одного разу самій доводилося добиратися до села на лижах!

Місцева школа — велика, гарна, стоїть на узвишші в оточенні саду. Територія — більше гектара. Сад заклали ще в сімдесятих, коли звели школу. З яблук вичавлюють і закривають сік, який потім діти п'ють всю зиму й весну. Навчаються тут 30 учнів, ще п'ятеро ходять у підготовчу групу.

У селі ретельно відстежують демографічні процеси. Знають, що дев'ятий клас закінчать троє випускників, а в першій піде п'ятеро дітей. Решнівці поцастило більше, ніж іншим: на її території — база товариства з обмеженою відповідальністю «Євіловіце-Україна». Механізатори тут добре заробляють, тож чоловіки тримаються села, заводять сім'ї. Жінки також мають роботу, хоч і сезонну. Господарство дбає про школу: допомогло замінити частину вікон, впорядкувати «внутрішню» вбиральню, провести воду, обладнати харчоблок. Долучилися і тата з мамами, багато що зроблено їхніми руками, активно діє батьківський комітет. Нещодавно випускники спільними зусиллями встановили піддашся над вхідними дверима. Одне слово, є відчуття великої родини.

Новаторські заняття просто неба

Над своєрідною дошкою пошани — гасло: «Кожна школа славна не числом, а славою своїх учнів». Вони перемагають у районних та обласних олімпіадах, а педагоги — у професійних конкурсах. Молода вчителька початкових класів Світлана Бабовал ще в студентстві захоплювалась теорією відомого педагога Василя Сухомлинського і тепер втілює її у життя. Вона — автор проекту створення класу просто неба. Тільки-но потепліє, дітлахи побіжать на імпровізований віз із дашком, що стоїть у дворі школи. Батьки підтримали задум вчительки, змайстрували для нього лавки, полицки для книжок...

Навчання на свіжому повітрі набагато ефективніше, вважає Світлана Володимирівна, особливо з образотворчого мистецтва, пізнання природи, але не тільки. Скажімо, пояснюєш, як німецькою листочок і покажеш його — так швидше запам'ятовується. Навіщо демонструвати дерево на малюнок, коли можна підійти й торкнутися його, живого? Діти більше перебувають на свіжому повітрі, отже, стають здоровішими.

Новація Світлани Бабовал увійшла до сотні проектів всеукраїнського конкурсу «Вчитель-новатор», а сама вона посіла торік друге місце в районі у конкурсі «Вчитель року». Звичайно, багато залежить від керівника навчального закладу. Ярослава Михайлівна й сама особистість творча, й інших заохочує до цього, вміло поєднуючи досвід старших педагогів із ентузіазмом молодих. Результат — п'яте місце у рейтингу шкіл Збаразького району. Ось вам і глибинка! Тут у курсі всіх останніх подій і тенденцій, причому не тільки освітянських. Директор закладу зізнається, що є відданою читачкою «Голосу України»...

Тим часом за останні два роки в цьому районі закрили три малокомплектні школи. Завідувачка відділу освіти Збаразької райдержадміністрації Оксана Бернадин вихід бачить у створенні навчально-виховних комплексів, але це справа не одного дня...

Не різати по живому

Від економічних розрахунків нікуди не подітися. За останні десять років кількість малокомплектних сільських шкіл в області зросла втричі: наразі їх 180. Вартість утримання учнів у них у кілька разів вища порівняно з міськими навчальними закладами. За словами Оксани Бернадин, у районі є план оптимізації шкільної мережі, затверджений у 2012-му. Серед шкіл І ступеня мають закрити чотири, де навчаються до 10 дітей (у кожній); стільки ж — І—ІІ ступеня, де є до 40 учнів; дві — І—ІІІ ступеня, які мають до ста учнів. Вартість навчання у них — від 20 до 42 тисяч гривень, тоді як у місті — від 6 до 9 тисяч. При цьому бракує шкільних автобусів: їх лише сім, один забрали в зону АТО. Розраховувати на поліпшення демографічного ситуації найближчим часом не доводиться: торік у районі порівняно з попереднім стало аж на одного учня більше.

Найбільше малокомплектних шкіл І ступеня у Зборівському районі — 23. У дванадцяти з них

навчається менше десяти учнів. Тут, до речі, й найменший рівень охоплення дітей дошкільними закладами: у районі їх всього дев'ять. Важливе питання — якість освіти. Діти з сільської глибинки не завжди мають змогу вивчати іноземні мови, інформатику.

Директор департаменту освіти і науки облдержадміністрації Любомир Крупа визнає: оптимізувати чи, як він каже, раціоналізувати мережу доведеться. Якщо відкинути словесну еквілібристику, це означає скорочувати. Але робити це наскоком тут не збираються, адже закрити питання з підвезенням дітей найближчим часом навряд чи вдасться. Торік область не отримала жодного шкільного автобуса, більше десятка машин нині «служать» в армії. Потрібно ще як мінімум 80 автобусів, цього року кошти на їх придбання капітальними видатками не передбачені. Укладають договори про оренду транспортних засобів, домовляються про перевезення школярів рейсовими автобусами. Що стосується фінансування, то голова тепер болить в органів місцевого самоврядування. А в них можливості різні.

ЦИТАТА

Любомир Крупа: «Наразі в області є 99 шкільних автобусів, шість орендують, укладено 125 договорів з перевізниками. Поки що так-сяк перевезення учнів забезпечуємо, але якщо доведеться ліквідувати малокомплектні школи, то питання постане дуже гостро».

Наприклад, у бюджеті Монастириської районної ради передбачили кошти для підвезення учнів до базових шкіл. «Замість автобуса, який довелося віддати для потреб АТО, відремонтували інший, — каже голова Монастириської районної ради Володимир Данилюк. — Тож тепер маємо чотири автобуси і «газельку». Що стосується харчування учнів, то частину витрат покриємо з бюджету, частину докладуть батьки. Причому гарячими обідами і сніданками забезпечимо усіх школярів, з першого до одинадцятого класів. Більше коштів могли б виділити і на розвиток освіти, але у використанні освітніх субвенцій, на мою думку, є чимало неув'язок. Скажімо, нам доведеться фінансувати централізовану бухгалтерію освітніх закладів. У Тернополі кошти на це передбачені освітньою субвенцією, у районах — ні».

Вирішили питання з підвезенням школярів до кінця навчального року й у Збаразькому районі: як шкільними, так і рейсовими автобусами. Не відмовилися тут і від безплатних обідів для школярів молодших класів: у районному бюджеті передбачили для цього півтора мільйона гривень. А ось у самому Тернополі коштів для обідів не знайшли: тут безплатно харчуватимуть лише дітей-пільговиків — приблизно 400 та дітей учасників АТО.

— Щодо використання освітніх субвенцій, перекидання коштів виникає багато запитань. Нерозуміння відчувається на всіх рівнях, — визнає керівник освітньої галузі області. — Нам не вдалося відстояти сім мільйонів гривень на рівні обласного бюджету. Їх забрали на інші цілі. Обділеними залишилися коледжі та училища, позашкільні навчальні заклади. Скорочень не уникнути, в тому числі, в апараті департаменту. І все ж намагатимемося зберегти позашкільну освіту — за рахунок внутрішнього перекидання коштів, інших джерел фінансування.

Тут прагнуть не різати по живому. Де можливо, створюватимуть навчально-виховні комплекси. Такий процес в області вже розпочався. Тим більше, що й громади, й місцева влада в цьому зацікавлені. Подекуди ініціативу на себе беруть батьки. Любомир Левкович хотів би, щоби до збереження шкіл долучилася і церква. Приклад у цьому показав колись митрополит Андрей Шептицький. А якщо такий дійде до закриття шкіл, то варто зберегти хоча б приміщення, зробити їх осередком культурно-виховної роботи у селі. І сім разів подумати, перш ніж відрізати.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.
Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Національне агентство України з питань державної служби оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

- головного спеціаліста відділу удосконалення законодавства про державну службу Департаменту нормативно-правової роботи та юридичного забезпечення (2 вакансії);

- головного спеціаліста відділу підготовки та правової експертизи проектів актів Департаменту нормативно-правової роботи та юридичного забезпечення (1 вакансія);

- головного спеціаліста відділу роз'яснювальної роботи та взаємодії з кадровими службами Департаменту нормативно-правової роботи та юридичного забезпечення (1 вакансія);

- головного спеціаліста відділу юридичного забезпечення діяльності Нацдержслужби Департаменту нормативно-правової роботи та юридичного забезпечення (1 вакансія, на період відпустки по догляду за дитиною основного працівника).

Вимоги до кандидатів: вища юридична освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста і стаж роботи за фахом на державній службі на посаді не нижче відповідного спеціаліста не менш як один рік або стаж роботи за фахом в інших сферах не менш як три роки.

- головний спеціаліст відділу взаємодії з територіальними органами Департаменту контролю та взаємодії з органами влади (1 вакансія);

- головний спеціаліст відділу контролю за дотриманням законодавства по боротьбі з корупцією Департаменту контролю та взаємодії з органами влади (1 вакансія);

- головний спеціаліст відділу інформаційних технологій Управління ресурсного забезпечення та інформаційних технологій (1 вакансія);

- головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції (1 вакансія).

Вимоги до кандидатів: вища освіта відповідного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра, стаж роботи на державній службі не менше одного року, або досвід роботи в інших сферах не менше трьох років, досконале володіння державною мовою, основами діловодства.

- головний спеціаліст з внутрішнього аудиту (1 вакансія);

Вимоги до кандидатів: вища освіта відповідного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра, стаж роботи на державній службі за фахом не менше трьох років.

Строк подачі документів - протягом 30 календарних днів з дня публікації оголошення за адресою: **м. Київ, вул. Прорізна, 15.**

Додаткова інформація про основні функціональні обов'язки та перелік документів для участі у конкурсі на офіційному сайті Нацдержслужби **www.nads.gov.ua** та по тел. (044) 256-00-56.

На уроці в Тетяни Турчин — двоє учнів.

У Черкаському медичному коледжі після двадцятирічної перерви буде відновлено підготовку військових фельдшерів. На навчання набиратимуть хлопців з відповідним рівнем освітньої, фізичної та психологічної підготовки, інформує наш власкор Лідія Титаренко

Адміністрація комунального закладу «Обласний перинатальний центр» Рівненської обласної ради передала Рівненському спеціальному підрозділу «Тіні» в користування автомобіль швидкої допомоги УАЗ–3962. Відновили його власними силами для потреб військових, передає наш власкор Олександра Юркова

Мета — фінансувати послуги, а не інфраструктуру

Про це заявив міністр охорони здоров'я України Олександр КВІТАШВІЛІ (на знімку) на зустрічі із дніпропетровськими журналістами, що відбулася під час його робочого візиту в регіон. За словами керівника відомства, кращий досвід, накопичений за період реалізації в області пілотного проекту реформування сфери, стане відправною точкою для реформ в охороні здоров'я всієї країни.

— Олександр Мерабовичу, виходить, медреформа продовжуватиметься?

— Ті напрацювання пілотного проекту, що здійснювався у Дніпропетровській області, ми сьогодні представляємо громадськості в рамках реформування всієї охорони здоров'я України. І зробимо все, що потрібно у фінансовій і законодавчій складових, щоб проекти тривали, щоб добудувати все те хороше, чого було досягнуто. Сьогодні ситуація така, що Дніпропетровщина перебуває на багатому кроку попереду інших областей. І вам необхідно не тільки добудувати

ДО РЕЧІ

У МОЗ заявляють, що завдяки дерегуляції ринку ціни на ліки може бути знижено до 30 відсотків, а українці одержать доступ до якісних препаратів кращих світових брендів.

вати почате, а й ділитися досвідом з іншими регіонами.

Незадоволені будуть завжди

— Але на Дніпропетровщині багато незадоволених результатами пілотного проекту.

— Звісно, те, чим люди незадоволені, продовжувати не будемо. Робитимемо те, що було вдалим. Але ніде у світі не існувало реформ, якими були б задоволені абсолютно всі. Ми йдемо правильним шляхом.

— Було закрито чимало медзакладів. Сьогодні ціла низка лікарень і поліклінік переходить у місцеве фінансування — хоча громади його практично не тягнуть.

— Завданням реформи не є закриття чогось або чиясь звільнення. Мета — зробити систему чесною й поставити всіх у рівні

умови, нормально фінансувати послуги, а не інфраструктуру. Сьогодні дисбаланс, який видно у країні, стосується географічного розташування медичних послуг. Десь є концентрація дуже багато чого, а десь немає нічого або дуже лімітовано. Тому реформа дасть змогу створити в країні таку мережу медпослуг, щоб усі вони були доступні за географією.

Жодна реформа, в якій я працював, не починалася зі звільнень. Сьогодні спостерігається величезний дисбаланс між вторинною — лікарняною — мережею — і первинною медициною — поліклініками. Щоб зацікавити людей іти працювати в поліклініки, необхідно створити для них нормальні умови роботи. Зі свого досвіду в Грузії можу сказати: там уже є нестача медперсоналу — зросла кількість лікарень,

активно розвивається приватна медицина.

Про відомчу медицину і СЕС

— Розкажіть докладніше про передачу відомчих медзакладів у місцеві бюджети. Наприклад, залізничних лікарень і поліклінік.

— Сьогодні система медпослуг, що перебувала під крилом залізниці, переходить у комунальне поле. Через те, що система була неправильно вибудована, під час переходу гроші за медзакладами не пішли. До речі, ті кошти, які залізниця вклала у свої лікарні, українці давно вже оплатили через квитки, чай, каву й постільну білизну в поїздах.

Цифра

Сьогодні в Україні діє 8 300 лікарень і поліклінік, і 75 відсотків грошей з бюджету на охорону здоров'я витрачається на їхнє утримання. 46,5 мільярда гривень надано цього року місцевим бюджетам України на функціонування територіальних медичних установ. Крім цього, в держбюджеті на охорону здоров'я передбачено ще 10 мільярдів гривень на виконання централізованих лікувальних та інших програм, що на 0,5 мільярда більше показників минулого року. Загалом витрати на охорону здоров'я у зведеному бюджеті становлять 59,6 мільярда гривень (на 3,9 мільярда більше, ніж у 2014-му).

Нині ми розбираємося в ситуації, намагаємося її змінити. Не має значення, залізничник ти, гірник, лікар, учитель, водник чи хтось ще — всі ми люди з однаковою анатомією. І повинні мати право йти в ті лікарні, в які хочемо. Водночас систему військової медицини під час війни зачіпати не слід. І не можна фінансувати одну медицину більше,

фекційних, техногенних або військових ситуацій. І це повинно по вертикалі бути під міністерством. Нині все саме так і вибудовується. Ми не будемо ліквідувати епідеміологічні служби, необхідні країні не тільки під час грипу, а й коли вона воює із супротивником, який може піти на все. Тому цю систему тільки посилюватимемо.

ДОВІДКОВО

На функціонування установ охорони здоров'я Дніпропетровщини нинішнього року передбачено 3 мільярди 603,5 мільйона гривень (на 95,5 мільйона більше обсягу 2014 року). Крім цього, 218 мільйонів 609,7 тисячі гривень одержать спеціалізовані медико-санітарні частини області.

Табу на трансплантацію поки що в законі

— В Україні є законодавча проблема, що стосується питань трансплантації органів. Відправляючи наших громадян на операції за кордон, ми оплачуємо тамтешню медицину, позбавляючи власну серйозних коштів.

— Повністю згоден з тим, що нинішнє законодавство в цій частині абсолютно незрозуміле. Можу навіть додати, що такі операції в тих-такі Італії чи Мінську проводять українські лікарі! До того ж, коли пацієнти повертаються назад, держава довічно забезпечує їх препаратами. Коли я цікавився, у що впирається проблема, у відповідь називалися різні причини — в тому числі й презумпція невинності, права людини тощо. Виходить, що наявна система медицини обмежує права людини щодня, а от у цьому питанні, в якому можна щось виправити, ми захищаємо права людини. Це неправильно, але коли ситуація зміниться, — чесно, сказати не могу.

Необхідно проводити аналіз, відкривати систему донорства. Я розумію, що потрібно зробити, але як — сказати важко. Скільки законів змінювати... Але діяти треба.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото прес-служби ОДА.

Реформа чи «прихвати́зація»?

За словами міністра охорони здоров'я А. Квіташвілі стало зрозуміло, що наша держава вчоргове зробить помилку, тепер уже в реорганізації нашої медицини.

Його слова:

«...система безплатної медицини в Україні не працює, люди платять двічі: спочатку з податків, потім нелегально в лікаря. Це нечесна система»;

«...усі медзаклади повинні отримати право виставляти рахунки за надані послуги, а для цього вони повинні стати комерційними установами. Тільки в цьому разі зможе запрацювати система страхування...».

Отже, зрозуміло, що нормальної обов'язкової страхової медицини в нас не буде, а тільки видимість реформ, які відкинуть нашу медицину в минуле століття.

А. Квіташвілі вирішив не фінансувати медицину з бюджету, а поповнювати його за допомогою комерційної діяльності медзакладів, покладаючи все фінансування медицини тільки на приватні страхові компанії.

Для цього намічається:

— провести 100-відсоткову приватизацію, тобто всі медзаклади буде продано в приватні руки, бюджет наповниться від продажу;

— власникам медзакладів дозволить укладати договори на надання послуг, отже, держава знову почне отримувати гроші у вигляді податків від комерційної діяльності;

— для ведення комерційної діяльності з медзакладами плановано створити приватні страхові компанії, які так само платитимуть державі податки від своєї діяльності.

Чудова схема, на думку Квіташвілі, — це «чесна» система, тільки питання: чи чесно покласати всю оплату за лікування на плечі й без того зубожілого народу?

Якщо нині хворий платить незначну суму тільки лікарю — і це нечесно, а коли платитимуть усі, будуть рости нові мільйонери й отримуватимуть надприбутки страхові компанії — то це чесно?

Ми показали, яку мету переслідує майбутня реформа в ідеалі, а як вона буде проведена насправді, неважко здогадатися з досвіду раніше проведених реформ у промисловості.

Таку реформу підтримають не багато хто, а тільки зацікавлені особи, застосувавши свої зв'язки, корупційні схеми, знизять вартість основних засобів лікарень і за копійки викуплять.

Якщо А. Квіташвілі планує спертися на приватну страхову

медицину, то світовий досвід свідчить про інше: приватна страхова медицина досягла рівня охоплення населення лише 10—15 відсотків, і страхуються переважно багаті люди, а наш міністр, напевно, переплутав багатих із бідними.

І де гарантії, що люди почнуть страхуватися, будувати стосунки із приватною компанією. Це добровільна справа (хочу — не хочу), у результаті страждатимуть медзаклади, і ми прийдемо до того, з чого почали.

Реформа в Грузії з 2005-го по 2012 рік показала, що лише 50 відсотків населення було охоплено приватними страховими компаніями, а діти від 6 до 18 років взагалі не були застраховані, і це за сім років реформ.

Реакцію людей на цю реформу потрібно також очікувати неоднозначну, особливо тепер, коли й так чимало запитань і низька довіра до влади.

А слова прем'єра А. Яценюка «...реформи безболісно не проходять...», міністр А. Квіташвілі бере як керівництво до дії й пропонує реформу, від якої, справді, доведеться багато років хворіти. За такого підходу ми наступаємо на ті самі граблі.

Пропонована міністром реформа спрямована на відхід з-під державної опіки, тоді як країни

Європи, Американського континенту, навпаки, беруть під державний контроль і обов'язкове медичне страхування стає необхідним містком у майбутнє. Це — безплатне державне медобслуговування населення, і цього рівня вже досягла Канада, а багато країн підійшли дуже близько.

У Швеції 90 відсотків — державна система обов'язкового медичного страхування (витяги зі статті про охорону здоров'я у Швеції):

«...система медичного забезпечення у Швеції має децентралізований характер і покладена на ландстинги, а також на органи дрібніших територіальних утворень — муніципалітети...»;

«...муніципалітети є власниками й координаторами діяльності клінік і медичних центрів, виступаючи в ролі роботодавців для більшості медичних працівників...».

Наш міністр не хоче в Європейський Союз і не хоче доводити рівень медобслуговування до європейських стандартів, тому пропонує систему медичного страхування не європейську, а якогось Гондурасу.

Наявна система охорони здоров'я, згідно з Конституцією України, — державна й безплатна, працюють лікарні, поліклініки, завдяки нашим талановитим лікарям, усе населення охоплено медичними послугами, нехай навіть не зовсім якісними. Поки що ніхто не мітин-

гує, люди розуміють і чекають нормальних реформ у медицині.

На наш погляд, основна проблема в медицині — це недостатнє фінансування з бюджету, і єдино правильно — залучити додаткові кошти населення, тобто всіх працюючих і пенсіонерів охопити державним медичним страхуванням, а кошти спрямувати на спеціальні рахунки лікарень міст і районів для придбання устаткування і збільшення зарплат медиків.

А слова міністра: «...поки що будувати державну страхову компанію неправильно, тому що всі ризики перейдуть на держбюджет...» — це від «лукавого», напевно, переслідуються інші цілі? Якщо населення додатково поповнює медичний фонд зі своєї зарплати, то які тут ризики для держбюджету?

На нашу думку, тільки обов'язкова загальнодержавна страхова медицина приживеться в Україні, якщо її кошти поповнять бюджети, що виділяються місцевим лікарям.

Від впровадження обов'язкового медичного страхування виграють усі, а так само й держава, тому що роботодавці будуть змушені вивести з тіні зарплати працівників.

За дорученням Ради старійшин
Віктор СЕРГЕСЬВ,
голова.

Добропілля
Донецької області.

Перша перемога

★★

Футбол. Марбелья (Іспанія). Контроль-ний матч. «Динамо» (Україна, Київ) — ФК «Академія Пуш-каша» (Угорщина, Фельчут). 2:0. Голи: Калитвинцев, 44, Хльобас, 84.
«Динамо»: Коваль (Рудько, 46), Бетао, Хачериді, Бурда, Цу-ріков (Селін, 46), Харатін, Ве-лозу (Беланда, 70), Гусев (Ка-литвинцев, 69), Калитвинцев (Мякушко, 46), Буяльський (Сидорчук, 76), Теодорчик (Хльобас, 64).
Після двох нічиїх (з румун-ською «Астрою» і чеською «Вік-торією») і поразки від болгар-ського «Лудогорця» динамівці здобули першу перемогу на дру-гому іспанському зборі. Кияни зустрічалися з восьмою коман-дою угорської Першої ліги (ви-щий дивізіон).

Цього разу Сергій Ребров зробив багато замін. Але варто зазначити й те, що цього разу він обійшовся без великої групи виконавців зі стартового складу: Шовковського, Сілви, Драгови-ча, Віди, Рибалки, Ленса, Яр-моленка, Кравця, новачка Ан-тунеша, котрий, швидше за все, в офіційних матчах опікатиме лівий фланг оборони киян. В іншому випадку, постає запи-тання: навіщо його придбали? Виходить, відпочивав цілий склад.
Ну, а ті, хто виходив на по-ле, склалося враження, надто живота не рвали. Мов снодійне, на них, либонь, впливав факт переваги в класі над суперни-ком. Але і за таких обставин «Динамо» своїх два м'ячі «пок-лало» і не пропустило жодного. Отже, отримали корисне трену-вання.
Наступний суперник «Дина-мо» — клуб бразильської Серії А

«Атлетико Паранаенсе» (Куріти-ба, штат Парана). Матч відбу-деться сьогодні, початок о 17.00.

«Шахтар» продовжує підготовку в Києві

Відпочивши день після повернення з іспанського збору, футболісти і тренер-ський штаб «Шахта-ря» знову стали до роботи.
«Гірники» скон-центрувалися на майбутньому поединку Ліги чемпіонів, який відбудеться 17 лютого о 21.45 на «Арені Львів».
Заняття, яке провела коман-да на стадіоні імені Віктора Банникова, було орієнтоване на «фізику»: бігова робота і наван-таження на різні групи м'язів. Плюс контроль м'яча.

Разом з першою командою активно тренується вихованець Академії «Шахтаря» Віктор Ко-валенко, який пройшов з «гір-никами» збори у Бразилії та в Іспанії.

«Отамани» — проти «яструбів»

Бокс. Сьогодні «Українські отама-ни» проведуть чер-говий матч у п'ято-му сезоні змагань Всесвітньої серії боксу (WSB). У ме-жах чергового туру команда на виїзді зустрінеться з «Алжирськими пустельними яструбами». Очі-кується захопليه протистоян-ня. Наша команда виступатиме в такому складі: **49 кг.** Гасанбой Дусматов; **56 кг.** Микола Бу-ценко; **64 кг.** Віктор Петров (дебютант); **75 кг.** Тарас Голо-

вашенко; **91 кг.** Денис Пояци-ка.

Біатлоністи перебралися до Норвегії

Учора в норвезькому Хол-менколлені почався восьмий етап Кубка світу з біатлону. Крім чемпіонату світу, це клю-човий етап у боротьбі за ТОП5 у кубку націй, усі три гонки йдуть у залік.
Першими в боротьбу вступи-ли жінки, котрі змагалися в ін-дивідуальних перегонах.
Змагання виграла Кайса Ма-карайнен (Фінляндія), «срібло» — у Дар'ї Домрачевої (Біло-русь), «бронза» — у Вероніки Віткової (Чехія).
Серед українських спортсюок найкращі результати показали Юлія Джима та Ірина Варви-нець, котрі посіли шосте і сьо-ме місця відповідно.

ОГОЛОШЕННЯ

"Товарна Біржа "Електронні торги України" (Продаж арештованого майна, майна банкрутів, заставного майна)			
Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації в ПАТ "КБ "АКТИВ-БАНК" оголошує аукціон з продажу на Товарній біржі "Електронні торги" активів, що обліковуються на балансі банку			
№ лоту з/п	Найменування активу	Оціночна вартість (з ПДВ), грн.	Гарантійний внесок/ грн (в т.ч. ПДВ)
123080	VOLKSWAGEN CADDY, рік випуску - 2011, пробіг - 108159 км. — 1 шт	191530.50	19153.05
123083	PEUGEOT Partner, рік випуску - 2012, пробіг - 61200 км. — 1 шт	145350.00	14535.00
123084	CHEVROLET Lacetti, рік випуску - 2012, пробіг - 35500 км. — 1шт	125460.00	12546.00
123085	CHEVROLET Lacetti, рік випуску - 2012, пробіг - 55880 км.. — 1шт	125460.00	12546.00
123086	DAEWOO Lanos 1,6, рік випуску - 2007, пробіг - 183077 км.- 1 шт	52836.00	5283.60
123087	DAEWOO Lanos 1,6, рік випуску - 2007, пробіг - 205500 км — 1шт	52836.00	5283.60
123088	Банкомат NCR 5886 PersonaS (вуличний через стіну), 2003 рік випуску — 1шт	49407.61	4940.76
123089	Банкомат NCR 5670, 2008 рік випуску — 1 шт	20587.14	2058.71
123090	Банкомат NCR 5670, 2008 рік випуску — 1 шт	22849.10	2284.91
123091	Банкомат NCR 5670, 2008 рік випуску — 1 шт	22849.10	2284.91
123092	Банкомат NCR 5670, 2008 рік випуску — 1 шт	23034.16	2303.42
123095	Банкомат NCR 5684, 2008 рік випуску — 1 шт	21536.25	2153.62
123207	Банкомат NCR 5684, 2008 рік випуску — 1 шт	21845.52	2184.55
123208	Банкомат NCR 5684, 2012 рік випуску — 1 шт	32248.24	3224.82
123209	Банкомат NCR 5684 PersonaS (вуличний через стіну), 2003 рік випуску — 1шт	26359.67	2635.97
123211	Банкомат NCR 5684 PersonaS (вуличний через стіну), 2008 рік випуску — 1шт	14720.99	1472.10
123212	Банкомат NCR 5685, 2009 рік випуску — 1шт	26182.03	2618.20
123222	Банкомат NCR 5877 PersonaS (вестибюльний), 2006 рік випуску — 1шт	42057.92	4205.79
123223	Банкомат NCR 5687 PersonaS (вуличний через стіну), 2004 рік випуску — 1шт	52710.60	5271.06
123224	Банкомат NCR 5687 PersonaS (вуличний через стіну), 2005 рік випуску — 1шт	70610.28	7061.03
123225	Банкомат NCR 5687 PersonaS (вуличний через стіну), 2006 рік випуску — 1шт	62522.74	6252.27
123226	Банкомат NCR 5687 PersonaS (вуличний через стіну), 2007 рік випуску— 1шт	54941.49	5494.15
123227	Банкомат NCR 5687 PersonaS (вуличний через стіну), 2007 рік випуску— 1шт	49943.59	4994.36
123228	Банкомат NCR 5687 PersonaS (вуличний через стіну), 2008 рік випуску— 1шт	64482.22	6448.22
123229	Банкомат NCR 5687 PersonaS (вуличний через стіну), 2009 рік випуску— 1шт	84940.87	8494.09
123232	Банкомат ATM NCR SelfServ 6622, 2013 рік випуску— 1шт	98891.18	9889.12
123233	Банкомат ATM NCR SelfServ 6622, 2013 рік випуску— 1шт	98891.18	9889.12
123234	Банкомат ATM NCR SelfServ 6622, 2013 рік випуску— 1шт	98891.18	9889.12
123235	Банкомат ATM NCR SelfServ 6622, 2013 рік випуску— 1шт	98891.18	9889.12
123236	Банкомат ATM NCR SelfServ 6626, 2013 рік випуску— 1шт	124309.08	12430.91
123238	Банкомат ATM NCR SelfServ 6626, 2013 рік випуску— 1шт	110496.96	11049.70
123239	Лічильник банкнот GFS-120, 2013 рік випуску— 1шт	24727.68	2472.77
123240	Сейф CL V.100.K.K., 2008 рік випуску— 1шт	16190.77	1619.08
123241	Вивіска фасадна, 2013 рік випуску— 1шт	13693.33	1369.33
123242	мультилот	65828.26	6582.83
123243	мультилот	371556.95	37155.69
123244	мультилот	236815.30	23681.53

Час проведення аукціону: з 09:00 27.02.2015 до 15:00 27.02.2015
Місце проведення аукціону (електронних торгів): <https://tbetu.com.ua>
Кінцевий строк прийняття заявок на участь: 25.02.2015 о 17:00 год.
З детальним описом лотів та умов проведення аукціону можна ознайомитись на веб-сайті Організатора, використовуючи вищенаведений унікальний номер лоту.
Умови продажу:
Кожний учасник аукціону, який реєструється на аукціоні приймає "Правила проведення торгів (аукціону) з продажу майна банків щодо яких Фондом гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення про здійснення процедури ліквідації" та умови Публічного договору з учасником аукціону, тексти яких розміщені на веб-сайті Організатора аукціону.
Переможець зобов'язаний сплатити ТБ "Електронні торги України" винагороду за проведення аукціону.
Розмір реєстраційного внеску становить 17 грн. 00 коп.
Реєстраційні та гарантійні внески учасники аукціону вносять на поточний рахунок ТБ "Електронні торги України": код ЄДРПОУ 25219107, 26005010084881 в ПАТ КБ "Державний експортно-імпорتنй банк України", МФО: 322313.
Крок аукціону 1 % від початкової ціни лота.
Переможець аукціону повинен затвердити протокол, підписати договір купівлі-продажу придбаного активу та провести повний розрахунок з продавцем протягом 10 календарних днів з дня наступного після закінчення аукціону. Банківські реквізити продавця: ПАТ "КБ "АКТИВ-БАНК" код ЄДРПОУ 126253000; МФО: 300852; ІПН 26253002665; Накопичувальний рахунок № 32070419601 ГО НБУ по м. Києву і Київській обл., код банку 321024, Рах. 361099001 в ПАТ "КБ "АКТИВ-БАНК".
За більш детальною інформацією та з приводу огляду майна звертатись до ПАТ "КБ "АКТИВ-БАНК" за адресою: 04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, 3. тел. (044) 207-45-97.
Організатор аукціону: ТБ "Електронні торги України", ЄДРПОУ: 25219107, 01011, м. Київ, вул. Панаса Мирного буд. 7 оф. 3, тел. (044) 537-22-82, працює щоденно крім вихідних з 09.00 до 18.00.
Прийом заяв на участь в аукціоні (реєстрація учасників) проводиться на веб-сайті Організатора: <https://tbetu.com.ua> починаючи з дня публікації цього оголошення.

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію Публічного акціонерного товариства "БАНК ТАВРИКА"
оголошує безпосередній продаж активів, що обліковуються на балансі банку, а саме: офісна та комп'ютерна техніка, сейфи, банківське обладнання, меблі, інші основні засоби в кількості 1086 одиниць загальною ринковою вартістю 548 870, 40 грн. в т.ч. ПДВ.
За інформацією та з приводу огляду майна звертатись до АТ "БАНК ТАВРИКА" за адресою: 03110, м. Київ, вул. Олександра Пироговського, буд.19, корп.8 тел. (044) 206-70-75, 205- 59- 99 в робочі дні з 09.00 до 17.00 (у п'ятницю та передсвяткові дні - до 15.45)

Втрачено свідоцтво про право власності на кв.61 в буд.7 Б по бул. Лесі Українки, зареєс- трована за Кузьмен- ком Сергієм Анатолі- йовичем, виданого Го- ловним управлінням житлового забезпе- чення 23.10.2007 р., наказ № 1458-С/КІ від 10.08.2007 р.

Товарна біржа "Універсальна товарно-сировинна біржа" (м. Київ) оголошує повторний аукціон (другі торги) з продажу майна, що обліковується на балансі Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики				
Лот №	Марка, модель транспортного засобу	Технічні характеристики транспортного засобу	Початкова вартість продажу лота, грн. (без ПДВ)	Гарантійний внесок, грн. (без ПДВ)
1	HYUNDAI LANTRA 1.5 I	Реєстраційний номер — AA1923AE, номер шасі (кузова, рами) — KMJHJF31MPSV750954, рік випуску — 1995, тип ТЗ (кузова) — легковий (седан-В), колір — синій, об'єм двигуна — 1468 куб. см, паливо — бензин, трансмісія — механічна, повна маса — 1545 кг, маса без навантаження — 1050 кг, пробіг — 200468 км.	33178,36	3317,84
2	HYUNDAI SONATA	Реєстраційний номер — AA6136MH, номер шасі (кузова, рами) — KMHCF31FPVU828666, рік випуску — 1997, тип ТЗ (кузова) — легковий (седан-В), колір — синій, об'єм двигуна — 1997 куб. см, паливо — бензин, трансмісія — механічна, повна маса — 1950 кг, маса без навантаження — 1250 кг, пробіг — 283381 км.	48061,06	4806,11
3	ЗА3 110307	Реєстраційний номер — AA6106MI, номер шасі (кузова, рами, коляски) — Y6D110307Y0002970, рік випуску — 1999, тип ТЗ (кузова) — легковий (седан-В), колір — зелений, об'єм двигуна — 1197 куб. см, паливо — бензин, трансмісія — механічна, повна маса — 1190 кг, маса без навантаження — 850 кг, пробіг — 62676 км.	15564,76	1556,48
4	ЗА3 110307	Реєстраційний номер — AA6028AO, номер шасі (кузова, рами) — Y6D110307Y0003518, рік випуску — 2000, тип ТЗ (кузова) — легковий (седан-В), колір — червоний, об'єм двигуна — 1200 куб. см, паливо — бензин, трансмісія — механічна, повна маса — 1350 кг, маса без навантаження — 980 кг, пробіг — 33970 км.	16635,20	1663,52
5	ГАЗ 2705	Реєстраційний номер — AA6293ME, номер шасі (кузова, рами) — Y7D270500Y1011663 (270500X50734, Y7D270500Y1011663), рік випуску — 1999, тип ТЗ (кузова) — вантажний малотоннажний (вантажопасажирський-В), колір — білий, об'єм двигуна — 2445 куб. см, паливо — бензин, трансмісія — механічна, повна маса — 3500 кг, маса без навантаження — 2350 кг, пробіг — 113526 км.	21096,35	2109,64
6	KIA BESTA	Реєстраційний номер — AA6287ME, номер шасі (кузова, рами) — KNHPT7352T6337817, рік випуску — 1996, тип ТЗ (кузова) — легковий (пасажирський-В), колір — синій, об'єм двигуна — 2184 куб. см, паливо — дизельне, трансмісія — механічна, повна маса — 2350 кг, маса без навантаження — 1650 кг, пробіг — 281168 км.	29180,09	2918,01

Місцезнаходження майна: м. Київ, вул. Смоленська, 19.
Початкова вартість продажу лотів №№1-6 зменшена на 15%.
Реєстраційний внесок за подання заяви про участь в аукціоні - 17,00 грн. (сімнадцять гривень 00 копійок), без ПДВ.
Умови продажу:
1. Кожний учасник аукціону укладає договір з товарною біржею "Універсальна товарно-сировинна біржа" про умови участі в аукціоні та зобов'язаний у разі визнання його переможцем сплатити біржі винагороду за проведення аукціону (шляхом вирахування суми винагороди із гарантійного внеску переможця аукціону) і компенсувати продавцю витрати по розміщеному оголошенню в ЗМІ.
2. Реєстраційні та гарантійні внески вносяться на поточний рахунок товарної біржі "Універсальна товарно-сировинна біржа" №2600112649 у ПАТ "Український професійний банк" у м. Києві, МФО: 300205, код ЄДРПОУ: 32069037.
3. Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України (гривня).
4. Крок аукціону - 10% (десять відсотків) від початкової вартості лота.
5. Усі витрати, пов'язані з оформленням договору купівлі-продажу, зняттям транспортного засобу з обліку в підрозділах Державтоінспекції покладаються на покупця - переможця аукціону.
Ознайомитись з майном можна щодня, крім вихідних днів, з 10.00 до 16.00 за місцем знаходження майна, попередньо зателефонувавши представнику Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (ЄДРПОУ: 38022261) за тел. (044) 204-48-89 (79). Перепусткою для ознайомлення з майном є паспорт.
Повторний аукціон (другі торги) відбудеться 06 березня 2015 року об 11.00 за адресою: 01054, м. Київ, вул. Воровського, 51, офіс 11.
Прийом заяв на участь у повторному аукціоні (других торгах) буде проводитись починаючи з дати публікації цього оголошення в робочі дні з 09.00 до 17.00 (у п'ятницю - до 16.00) за адресою: м. Київ, вул. Воровського, 51, офіс 11.
Кінцевий термін прийому заяв (за три робочих дні до початку аукціону) - 02 березня 2015 року, 17.00.
Бажаючим придбати майно звертатися до служби з організації аукціону: 01054, м. Київ, вул. Воровського, 51, офіс 11, тел./факс: (044) 482-07-42.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без істотних опадів. Подекуди туман, паморозь, на дорогах ожеледь. Вітер змінних напрямків, 3—8 м/с. Температура вночі 2—7 градусів морозу, у Карпатах і східних областях 8—13 нижче нуля. Вдень від 2 морозу до 3 тепла, у західних областях і на півдні до 6 градусів тепла.

АСТРОПРОГНОЗ НА 16—22 ЛЮТОГО

Овни. Вдалий час і для нових починань, і для розвитку старих справ. Головне, пам'ятайте — очі бояться, а руки роблять.

😊 17, 22   ☹️ 18

Тельці. Займіться створенням домашнього затишку, придбанням речей, корисних у побуті. Також варто звернути увагу на своє здоров'я.

😊 16, 22   ☹️ 20

Близнюки. Вам необхідно буде вивчати новий для себе напрям діяльності, можливі активні переміщення, переїзди. Будьте обережними.

😊 18, 21   ☹️ 16

Раки. Вам варто заощаджувати й тримати свої витрати під чітким контролем. Проявіть уважність і витримку.

😊 18, 20   ☹️ 22

Лев. Від вашого вибору залежатиме: або ви одержите щось дуже цінне, або ж зовсім непотрібне. Думайте, перш ніж ухвалювати рішення.

😊 17, 22   ☹️ 16

Діви. Якщо ви щось замислили, то це потрібно планомірно й послідовно втілювати і краще самому, а не розраховувати на інших.

😊 16, 22   ☹️ 18

Терези. Цього тижня буде закладено основи для подальшого фінансового розвитку. На вас чекають переїзди й зустрічі з цікавими людьми.

😊 17, 19   ☹️ 18

Скорпіони. Займіться творчістю, складанням планів і проведенням розрахунків. Поступово втілюйте задумане в життя.

😊 19, 20   ☹️ 18

Стрільці. Цей час принесе мудрість і духовне заспокоєння, але для цього вам потрібно зібратися із силами й усвідомити, що й навіщо ви робите.

😊 17, 19   ☹️ 18

Козероги. Не зупиняйтеся на півшляху, проявіть твердість характеру й тверезість мислення, щоб дрібні негаразди не вибили вас із колії.

😊 19, 22   ☹️ 16

Водолії. Відмовтеся від пропонуваних зустрічей і вечірок, усамітніться, займіться своїм внутрішнім світом і там зможете знайти потрібні відповіді.

😊 19, 21   ☹️ 16

Риби. Присвятить час собі і своїй мрії. Ні в що не втручайтеся і зможете знайти гармонію в собі, відновити свої сили.

😊 18, 20   ☹️ 16

Круглі, як сонце

ДО СТОЛУ

З понеділка починається Масничий тиждень. За українською традицією готують вареники із сиром та налисники. Круглий млинець у давніх українців вважався солярним символом, адже люди за зиму скучали за сонцем. До того ж колись ці борошняні вироби були жертвоприношенням хліборобів. А вареники — це символ місяця.

Пропонуємо три популярні варіанти тіста для налисників:

Ніжні

5 яєць розтерти із 3—4 столовими ложками цукру, додати ванільний цукор, 5 столових ложок з гіркою борошна, півлітра молока, 2—3 столові ложки олії. Вилити порції тіста на суху пательню, смажити на малому вогні.

Дитячі

50 грамів масла, 1 склянка молока, 1 склянка води, 2 яйця, 1 склянка борошна з гіркою, дрібка солі. Спочатку вбити яйця

в борошно. Додати молоко, перемішати. Влити воду, посолити і знову перемішати. Столову ложку масла розтопити на сковорідці. Вилити на сковорідку трохи тіста, зробити так, щоб воно рівномірно розтеклося. Коли поверхня млинця підсохла, перевертаємо його на другий бік.

Бабусині

3—4 яйця, 2 столові ложки цукру, 2 склянки борошна, дрібка солі, півлітра молока. Яйця розтерти з цукром. Змішати борошно з молоком, а потім додати яєчно-цукрову суміш і сіль.

Щоб зробити налисники маковими (як на знімку в центрі), треба 1—2 столові ложки маку змолоти в кавомолці, перекласти у каструлю, залити водою і проварити на малому вогні, помішувати, доки не випарується вода. Цю суміш додати

безпосередньо у тісто перед смаженням.

Макову начинку отримуємо, якщо перетремо мак на кавомолці, перекладемо його у глиняну миску, запаримо окропом (але

щоб не було рідке), перемішаємо, коли упариться, додамо цукор. Можна до маку вкинути розпарених родзинок. Змащуємо цією сумішню налисник.

Під час подачі на стіл викладені пірамідкою млинці зверху покриваємо заварним кремом. Його готуємо так: 1 склянку цукру збиваємо з 2 яйцями, додаємо ванільний цукор, 1 столову ложку борошна, півлітра молока і ставимо на вогонь. Постійно помішуємо, доводячи до кипіння. Як загусне, знімаємо з вогню і чекаємо, доки охолоне. Потім додаємо 200 грамів м'якого вершкового масла, усе розтираємо.

Рецептами поділилася Людмила ОПАНАСЕНКО. Фото автора.

Наснагу отримую, допомагаючи ближнім

ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

Я 1938 року народження, інвалід другої групи, але не впадаю у відчай і намагаюся інших підтримати й підбадьорити.

Свій ранок розпочинаю зі склянки холодної води, яку випиваю натщесерце, потім роблю зарядку й обливаюся холодною водою. Роблю так уже 45 років і не перестаю хворіти. Зовсім не дружу з сигаретами й алкоголем. Займаюся громадськими справами, постійно спілкуюся з людьми, веду програму на місцевому телебаченні. Разом із учнями старших класів організовуємо волонтерську роботу, допомагаємо вдовам і ветеранам поратися по господарству та на городі.

Особисто я вирощую розсаду суніці, ожини, винограду, помідорів і безплатно роздаю її своїм сусідам і знайомим.

Щастя, радість і любов — поруч із нами. Треба тільки до них простягнути руку і відкрити свою душу. Допоможіть ближнім, поділіться з ними, вислухайте — і ваша душа наповниться настроєм, життям.

Григорій САМОЙЛЕНКО. Жашків Черкаської області.

Фото з альбому автора.

Шановні читачі!

У багатьох із вас є свої особливі й водночас доступні, перевірені часом кулінарні рецепти. Поділіться ними на сторінках газети. Також ви можете розкрити свої секрети вирощування овочів, догляду за садом і квітником. А хтось, можливо, розповість про свій талант майструвати, облаштовувати садибу, прикрашати дім. Найактуальніші поради з фотографіями буде надруковано на цій сторінці. Відправляючи свої поради на адресу редакції, не забудьте вкласти до конверта копію ідентифікаційного номера для одержання гонорару.

Поради збирала Оксана КАЛУГІНА (oksana@golos.com.ua)

Над номером працювали: Ольга ВАУЛІНА, Людмила ОПАНАСЕНКО, Наталія ФІЛІПЧУК.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- ▶ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ▶ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ▶ Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- ▶ Рукописів не повертаємо.
- ▶ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- ▶ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- ▶ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російськими мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 16 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 12 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця). Для підприємств і організацій: 60953 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота). Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк: ТОВ «Мегі-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua Зам. 40009

Макет, верстка — редакція газети «Голос України». 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua Інформаційний портал — www.golosukraine.com

